

This question paper contains 2 printed pages]

B—35—2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2017

SOCIOLOGY

Paper IX

(Sociological Thinkers)

(Monday, 9-10-2017)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) विद्यार्थ्यांनी मूळ इंग्रजी प्रश्न पहावेत.

1. Elaborate Comte's views of social statics and social dynamics. 10
सामाजिक स्थितीशास्त्र व सामाजिक गतिशास्त्र बाबतचा कॉम्टेचा दृष्टीकोन विशद करा.

Or

(किंवा)

State the thoughts of Spencer on Militant and Industrial Societies.

सैनिकी व औद्योगिक समाजाविषयी स्पेन्सरचे विचार विशद करा.

2. Explain Durkheim's thoughts about division of labour. 10
डरखीमचे श्रमविभाजना बाबतचे विचार स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain Karl Marx's Dialectical Materialism.

कार्ल मार्क्सचा द्वंद्वत्मक भौतिकवाद स्पष्ट करा.

3. Elaborate Auguste Comte's law of Human Progress. 10
ऑगस्ट कॉम्टेचा मानवी प्रगतीचा नियम विशद करा.

P.T.O.

WT

(2)

B—35—2017

Or

(किंवा)

Explain Spencer's theory of Evolution.

स्पेन्सरचा उत्क्रांतीवाद सिद्धान्त स्पष्ट करा.

4. Write short notes on any *two* of the following :

10

- (i) Positivism
- (ii) The organic theory
- (iii) Theory of religion
- (iv) Historical materialism.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (i) प्रत्यक्षवाद
- (ii) सेंद्रीय सिद्धान्त
- (iii) धर्माचा सिद्धान्त
- (iv) ऐतिहासिक भौतिकवाद.

CG-11-2020

WINTER EXAM 2020

Subject Name : SA-11_Sociology-Western Sociological Thinkers – (DSE-I)
IX -(CBCS) OR_V

Date : 16/03/2021

Duration : 60
min.

Instruction / सुचना / :-

- Follow the detail instructions given on OMR Sheet
- ओ एम आर वरील सर्व सूचनांचे पालन करावे.

- Q.1 Auguste comte has born on
ऑगस्ट कॉम्टे यांचा जन्म मध्ये झाला.
A) 15 August 1997 [१५ ऑगस्ट १९९७] C) 20 August 1857 [२० ऑगस्ट १८५७]
B) 15 January 1798 [१५ जानेवारी १७९८] D) 16 January 1950 [१६ जानेवारी १९५०]
- Q.2 is the Father of Sociology.
..... हा समाजशास्त्राचा जनक आहे.
A) Dr. G. S. Ghuray [डॉ. जी. एस. घुर्ये] C) Dr. M. N. Shrinivasan [डॉ. एम.एन. श्रीनिवासन]
B) Auguste Comte [ऑगस्ट कॉम्टे] D) C. H. Cooley [सी. एच. कुले]
- Q.3 From whom Auguste Comte has taken The Theory of Law of Human Progress?
ऑगस्ट कॉम्टेने 'मानवी-प्रगतीचा नियम' हा सिद्धांत कोणाकडून घेतला?
A) Konderset & Saint Simmone [कॉन्डरसेट व सेंट सायमन] C) Karl Marks [कार्ल मार्क्स]
B) Dr. C. H. Cooley [डॉ. सी. एच. कुले] D) Hume [हिपुम]
- Q.4 Who wrote the book 'Human Nature and Social Order' ?
ह्युमन नेचर अँड सोशल ऑर्डर हा ग्रंथ कोणी लिहला?
A) Karl Marks [कार्ल मार्क्स] C) Max Waber [मॅक्सवेबर]
B) Herbert Spencer [हर्बट स्पेन्सर] D) C. H. Cooley [सी. एच. कुले]
- Q.5 According to spencer is immortal as matter.
स्पेन्सरच्या मते पदार्थ प्रमाणे अविनाशी आहे.
A) Energy [शक्ती] C) Revolution [क्रांती]
B) Heat [उष्णता] D) Evolution [उत्क्रांती]
- Q.6 Who state the concept of primary Group ?
प्राथमिक गटाची संकल्पना कोणी मांडली?
A) Emile Durkhiom [एमिल डरखीम] C) Wilfredo Pareto [विल्फ्रेडो पॅरोटो]
B) Dr. G. S. Ghuray [डॉ. जी. एस. घुर्ये] D) D. H. Cooley [सी. एच. कुले]
- Q.7 According to Darkheim 'Sucide' is not personal-phenomen', it is phenomena.
डरखीमने आत्महत्या ही वैयक्तिक घटना नसून एक घटना आहे. असे मत मांडले?
A) Social [सामाजिक] C) Political [राजकिय]
B) Physical [शारिरीक] D) Psychology [मानसिक]
- Q.8 Herbert spencer is a famous sociologist from country.
हर्बट स्पेन्सर हा देशातील प्रसिद्ध समाजशास्त्रज्ञ होय.
A) England [इंग्लंड] C) China [चीन]
B) America [अमेरिका] D) Grees [ग्रीस]

- Q.9 How many groups are considered as primary groups by C. H. Cooley ? 152
 सी. एच. कुले यांनी एकूण किती समूह प्राथमिक समूह म्हणून मान्य केले?
 A) Ten [दहा] C) Three [तीन]
 B) Twelve [बारा] D) Five [पाच]
- Q.10 According to Durkheim, examine and observation is possible of 152
 डरखीमच्या मते चे निरीक्षण आणि परिक्षण करणे शक्य आहे.
 A) Suicide [आत्महत्या] C) Division of labour [श्रमविभाजन]
 B) Social fact [सामाजिक तथ्य] D) Religion [धर्म]
- Q.11 Which of the following philosopher is noted for the theory of social evolution? 152
 सामाजिक उत्क्रांतीच्या सिद्धांतासाठी खालीलपैकी कोणता विचारवंत प्रसिद्ध आहे.
 A) C. H. Cooley [सी. एच. कुले] C) Ougburn [ऑगबर्न]
 B) Emile Durkheim [एमिल डरखीम] D) Herbert Spencer [हबर्ट स्पेन्सर]
- Q.12 How many types of suicide given by Durkheim? 152
 डरखीमने आत्महत्येचे एकूण किती प्रकार सांगितले आहेत
 A) Three [तीन] C) Ten [दहा]
 B) Five [पाच] D) Fifteen [पंधरा]
- Q.13 According to Auguste Comte which of the first stage of human progress ? 152
 ऑगस्ट कॉम्टेच्या मते मानवी प्रगतीची प्रथम अवस्था कोणती?
 A) Positivistic [विज्ञानवादी] C) Theological [ईश्वरशास्त्रीय]
 B) Naturalistic [निसर्गवादी] D) Metaphysical [अमूर्त]
- Q.14 is the suicide which committed for other's well being 152
 इतरांच्या कल्याणासाठी केलेली आत्महत्या आत्महत्या होय.
 A) Anomic [प्रमाणकशून्य] C) Egoistic [अहवादी]
 B) Altruistic [परार्थवाही] D) None of these [यापैकी नाही]
- Q.15 Which of the following is not the primary groups? 152
 खालीलपैकी कोणता समूह प्राथमिक समूह नाही?
 A) Family [कुटुंब] C) Neighbour [शेजारी]
 B) Religion [धर्म] D) Peer Group [मित्रांचा समूह]
- Q.16 Militant society and industrial society are the two types of society which has sated by the philosopher 152
 सैनिकी समाज आणि औद्योगिक समाज असे समाजाचे दोन प्रकार या समाजशास्त्राने मांडले.
 A) August Comte [ऑगस्ट कॉम्टे] C) Pareto [पॅरोटो]
 B) Herbert Spencer [हबर्ट स्पेन्सर] D) Karl Marks [कार्ल मार्क्स]
- Q.17 Which of the following factor is responsible for division of labour ? 152
 श्रमविभाजनाच्या उदयास खालील पैकी कोणता घटक कारणीभूत आहे?
 A) Density of populatoion [लोकसंख्येची घनता] C) Moral level of society [समाजाची नैतिक पातळी]
 B) Size of society [समाजाचा आकार] D) Social fact [सामाजिक तथ्य]
- Q.18 We feeling, love compassion is characteristics of which group ? 152
 आम्ही भावना, प्रेम, सहानुभूती हे कोणत्या गटाचे लक्षण मानले जातात?
 A) Secondary Group [दुय्यमगत] C) Reference Group [संदर्भगत]
 B) Primary Group [प्राथमिकगत] D) Pressure Group [दबावगत]

1 According to Spencer in which society the rights and freedom of person are compromised?
सरच्या मते कोणत्या समाजात व्यक्तीच्या अधिकार व स्वातंत्र्यावर मर्यादा असतात? 152

- 1) Industrial society [औद्योगिक समाज] C) Tribal Society [अदिवासी समाज]
2) Military society [सैनिकी समाज] D) Urban Society [शहरी समाज]

1 In the theory of 'Hierarchy of Sciences' on which science 'Sociology' is depend?
ज्ञानाच्या क्षेत्राची रचना या सिद्धांतात 'समाजशास्त्र' कोणत्या शास्त्रावर अधारीत आहे? 152

- 1) Biology [जीवशास्त्र] C) Geography [भूगोल]
2) Political Science [राज्यशास्त्र] D) History [इतिहास]

1 Who wrote the book of principles of sociology?
152 152

- Principles of sociology: नावाचा ग्रंथ कोणी लिहला
1) Karl Pearson [कार्लपियर्सन] C) Dr. G. S. Ghuray [डॉ जी. एस घुर्ये]
2) Tolkotte Parsons [टॉलकॉट पार्सन्स] D) Herbert Spencer [हर्बर्ट स्पेन्सर]

2 Who stated the concept of 'Looking Glass Self'?

बिंबित 'रच' ही संकल्पना कोणी मांडली?

- 1) Max Weber [मॅक्सवेबर] C) Ginsberg [गिन्सबर्ग]
2) C. H. Cooley [सी. एच. कूले] D) Robert Merton [रॉबर्ट मर्टन]

3 is one of the following types of suicide which given by Emile Durkheim.
लील पैकी हो आत्महत्येचा एक प्रकार डरखीम ने सांगितलेला आहे. 152

- 1) Hanging [फाशीची शिक्षा] C) Murder [हत्या]
2) Altruistic suicide [परायवादी आत्महत्या] D) None of these [यापैकी नाही]

4 The word sociology used firstly by Auguste Comte in which of the following book?
गस्ट कॉम्टेने खालीलपैकी कोणत्या ग्रंथात समाजशास्त्र हा शब्द पहिल्यांदा वापरला. 152

- 1) Social organization [सोशल ऑर्गनायझेशन] C) Social order [सोशल ऑर्डर]
2) Human Nature [हयुमन नेचर] D) Positive Philosophy [पॉझिटीव्ह फिलोसॉफी]

5 Charis Cooley is a noted sociologist from
लस कुले हा देशाचा प्रसिद्ध समाजशास्त्रज्ञ आहे. 152 152

- 1) America [अमेरिका] C) England [इंग्लंड]
2) Germany [जर्मनी] D) Holand [हॉलंड]

6 Which of the following theory written by Herbert Spencer?
लीलपैकी कोणता सिद्धांत हर्बर्ट स्पेन्सर याने मांडला? 152 152

- 1) Social Evolutoin [सामाजिक उत्क्रांती] C) Types of Society [समाजाचे प्रकार]
2) Organic theory [सैद्रिय सिद्धांत] D) All above [वरील सर्व]

7 Sociology has established by August Comte in
..... साली ऑगस्ट कॉम्टेने समाजशास्त्राची निर्मिती केली? 152 152

- 1) 1542 [1542] C) 1838 [1838]
2) 1857 [1857] D) 1938 [1938]

8 Social fact can be see in form.
सामाजिक तथ्यास रूपात पहाता येते. 152 152

- 1) abstract [अदृश्य] C) Natural [नैसर्गिक]
2) things [वस्तू] D) size [आकार]

29 Which of the following is social process ?

खालीलपैकी कोणती सामाजिक प्रक्रिया आहे.

- A) Co-operatoin [सहकार्य]
B) Conflict [संघर्ष]

- C) Option A and B [पर्याय अ आणि ब]
D) None of these [यापैकी नाही]

Q.30 What concept of Division of Labour ?
श्रमविभाजनाची संकल्पना कोणाची आहे?

- A) George Simmel [जॉर्ज सिमेल]
B) Parsons [पार्सन्स]

- C) Emile Durkheim [ईमिल डरखीम]
D) Max Waber [मॅक्सवेबर]

Q.31 occur due to social process.
सामाजिक प्रक्रियामुळे होते

- A) Mentain the social order [सामाजिक संघटन टिकून राहते]
B) Development of society [समाजाचा विकास घडून येतो]

- C) To help in the understand of social system.
[समाजव्यवस्थेचे स्वरूप समजण्यास मदत मिळते]
D) All above [वरील सर्व]

Q.32 Peacefull life, liberty, security etc. are the characteristics of which of the following society ?
शांततामय जीवन व्यक्ती स्वातंत्र्य, सामाजिक सुरक्षता ही वैशिष्ट्ये खालीलपैकी कोणत्या समाजाची आहेत?

- A) Militant Society [सैनिकी समाज]
B) Traditional Society [पारंपारीक समाज]

- C) Industrial Society [औद्योगिक समाज]
D) Rural Society [ग्रामिण समाज]

Q.33 Who wrote the book of social organizatoin?
सोशल ऑर्गनायझेशन हा ग्रंथ कोणी लिहला?

- A) C. H. Cooley [सी. एच. कुले]
B) Kar Marxs [कार्लमार्क्स]

- C) Herbert Spencer [हर्बर्ट स्पेन्सर]
D) Durkheim [डरखीम]

Q.34 Spencer has taken the help of theory to write the theory of Evolution?
स्पेन्सरने उत्क्रांतीचा सिद्धांत मांडताना सिद्धांताचा आधार घेतला.

- A) Biological Evolution [जैविक उत्क्रांतीचा सिद्धांत]
B) Natural Evolution [नैसर्गिक उत्क्रांतीचा सिद्धांत]

- C) Fictious Evolution [काल्पनीक उत्क्रांतीचा सिद्धांत]
D) None of these [यापैकी नाही]

Q.35 Who wrote the book of Lee suicide ?
Lee suicide हा ग्रंथ कोणी लिहला?

- A) Auguste Comte [ऑगस्ट कॉम्टे]
B) C. H. Cooley [सी. एच. कुले]

- C) Emile Durkheim [ईमिल डरखीम]
D) Max Waber [मॅक्स वेबर]

Q.36 According to Comte every science developes from form to
कॉम्टेच्या मतानुसार प्रत्येक शास्त्राचा विकास अवस्थेपासून कडे होतो.

- A) From complex form to complex
[गुंतागुंतीच्या अवस्थेकडून गुंतागुंतीकडे]
B) From simple form to complex [साध्या
अवस्थेपासून गुंतागुंती कडे]

- C) From complex form to simple [गुंतागुंतीच्या
साध्या अवस्थेकडे]
D) From simple form to simple [साध्या अवस्थेकडून साध्या
अवस्थेकडे]

Q.37 Emile Darkheim insist that only should be subject matter of Sociology.
केवळ हाच समाजशास्त्राचा अभ्यास विषय असावा, असा आग्रह एमिल डरखीमचा आहे.

- A) Social facts [सामाजिक तथ्ये]
B) Social problems [सामाजिक समस्या]

- C) Demography [लोकसंख्याशास्त्र]
D) Social Change [सामाजिक परीवर्तन]

Q.38 The crucial contribution of in the development of 'Self' of an individual.
व्यक्तिचा 'स्व' विकसीत करण्यात चे निर्णायक योगदान असते.

- A) Society [समाज]

- C) Associatoin [समीती]

3/16/2021

<https://srtmun-admin.epariksha.net/InstituteAdmin/Reports/AllQuestions.aspx>

B) Organization [संघटना]

D) Secondary groups [द्वितीयक समुह]

Q.39 Spencer has shown some and some while comparism of organism and society.
स्पेन्सर यांनी सजिव आणि समाज यांची तुलना करताना काही तर काही दाखवून दिले आहे.

A) Some forms and some effects. [काही प्रकार तर काही परीणाम]

C) Some similarities and some differences [काही साम्य तर काही भेद]

B) Some similarities and some causes. [काही साम्य तर काही कारणे]

D) Some characteristic and some similarities [काही वैशिष्ट्ये तर काही साम्य]

Q.40 There is no place for in comts positivism
कॉम्टच्या प्रत्यक्षवादात ला स्थान नाही.

A) Rationality [तर्कबुद्धी]

C) Fatalism [दैववाद]

B) Science [विज्ञानवाद]

D) Experiment [प्रयोग]

152

152

- Attempt all questions

- 1 "Social thoughts is the products of collective thoughts", who made this definition?
सामाजिक विचार म्हणजे सामूहिक विचारांचे अपन आहे" हि व्याख्या कोणी केलेली.
- (A)E.S. Boguardus (B)Emile Durkheim (C)August Comte (D)Plato
इ.ए. बोगार्डस एमिल दुर्कहीम ऑगस्ट कॉम्ट प्लेटो
- 2 There is no place to-----in the third stage of August Comt's human progress.
ऑगस्टच्या मानवी प्रगतीच्या तिसऱ्या अवस्थेत -----ला स्थान नाही.
- (A)Rationalism (B)Theology (C)Positivism (D)Experiment
तर्कवृद्धी देववाद विज्ञानवाद प्रयोग
- 3 Herbert Spencer is famous sociologist from-----country
हर्बर्ट स्पेन्सर हा -----देशातील प्रसिद्ध समाजशास्त्रज्ञ आहे
- (A)England (B)China (C)America (D)Grees
इंग्लंड चीन अमेरिका ग्रीस
- 4 Who wrote the book of Lee suicide
Lee suicide हा कथ कोणी लिहिला?
- (A)August Comte (B)Emile Durkheim (C)Max Weber (D)Dr. G.S. Ghuray
ऑगस्ट कॉम्ट एमिल दुर्कहीम मॅक्स वेबर डॉ. जी.एस. घुरये
- 5 Max Weber born on -----
मॅक्स वेबरचा जन्म -----मध्ये झाला.
- (A)21 April 1664 (B)21 April 1764 (C)21 April 1864 (D)21 April 1964
21 एप्रिल 1664 21 एप्रिल 1764 21 एप्रिल 1864 21 एप्रिल 1964
- 6 India's social thoughts reflects in-----philosophy.
भारतीय सामाजिक विचार -----मन्वज्ञानात दिसून येतात.
- (A)Vedas (B)Puran & Upnishad (C)Jain & Bouddha (D)All of above
वेद पुराण व उपनिषद जैन आणि बौद्ध सर्गीन सर्व
- 7 -----is the Father of sociology
-----हा समाजशास्त्राचा जनक आहे.
- (A)Dr. G. Ghuray (B)Dr. M.N. Shrinivasan (C)C.H. Cooley (D)August Comte
डॉ. जी.एस. घुरये डॉ.एम. एन श्रीनिवासन सी.एच. कुले ऑगस्ट कॉम्ट
- 8 According to Spencer in which society the rights and freedom of person are compromised?
स्पेन्सरच्या मते कोणत्या समाजात व्यक्तीच्या अधिकार व स्वातंत्र्यावर मर्यादा असतात
- (A)Industrial society (B)Tribal society (C)Military society (D)Urban society
औद्योगिक समाज भादिवामी साम्राज्य सैनिकी समाज शहरी समाज
- 9 Whose concept of Division of labour?
श्रमविभाजनाची संकल्पना कोणाची आहे?
- (A)George simmel (B)Emile Durkheim (C)Parsons (D)Max Weber
जॉर्ज सिमेल एमिल दुर्कहीम पारसेन्स मॅक्स वेबर
- 10 According to whom, "Social action is the center point of the study of sociology?
कोणाच्या मते, " सामाजिक क्रिया समाजशास्त्राच्या अध्ययनाचा केंद्रबिंदू आहे?
- (A)Pareto (B)August Comt (C)Emile Durkheim (D)Max Weber
परिटो ऑगस्ट कॉम्ट एमिल दुर्कहीम मॅक्स वेबर

- (A) One एक (B) Two दोन (C) Three तीन (D) Four चार
- 23 Loyalty to power, bravery, Nationalism, Obedience etc. characteristics are of ----- society
 मतेची एकनिष्ठा, शौर्य, राष्ट्रनिष्ठा अशाप्रकारचा हे लक्षण असलेले समाजाचे वैशिष्ट्ये असलेली समाजाचे मूल संकेत
- (A) Industrial society औद्योगिक समाज (B) Traditional society परंपरागत समाज (C) Hindu society हिंदू समाज (D) Tribal society जातिवादी समाज
- 24 Durkheim has put the P.D. On the thesis of -----
 ड्यूरकाय्मने ----- या मागाच्या प्रभावाने पी.डी.ची संकल्पना
- (A) Moral Education वैयक्तिक शिक्षण (B) Education एज्युकेशन (C) Education & Ethics एज्युकेशन आणि इथिक्स (D) Division of Labour समन्वितरण
- 25 Who stated the concept of Bureaucracy?
 ब्युरोक्रासीची संकल्पना कोणी मांडली?
- (A) Karl Marx कार्ल मार्क्स (B) Emile Durkheim एमिल ड्यूरकाय्म (C) Max Weber मॅक्स वेबर (D) H. Cooley ही.एच. कुले
- 26 Aristotle has expressed his thoughts regarding human social system in the book -----
 ----- या पुस्तकात अरिस्टॉटलने मानवी समाज व्यवस्थेबाबतचे विचार व्यक्त केले आहेत.
- (A) Ethics & politics (B) Das capital (C) Positive philosophy (D) Social organization
- 27 August Comte has given ----- number to maths in hierarchy of social sciences.
 आगस्टाच्या वर्गीकरणानुसार ऑगस्टा कॉम्टे यांनी मांडलेले विषयांचा क्रम ----- क्रमांकात आहे.
- (A) 1st 1^{वा} (B) 2nd 2^{वा} (C) 3rd 3^{वा} (D) 4th 4^{वा}
- 28 Who wrote the book 'The Man versus state'.
 'The Man versus state' या पुस्तकाचा लेखक कोणता आहे?
- (A) August Comte ऑगस्टा कॉम्टे (B) Herbert Spencer हर्बर्ट स्पेंसर (C) C.H. Cooley सी.एच. कुले (D) Emile Durkheim एमिल ड्यूरकाय्म
- 29 Emile Durkheim has written the book, 'The Elementary forms of Religious Life' in -----
 एमिल ड्यूरकाय्मने, 'The Elementary forms of Religious Life' या पुस्तकाचे लेखन ----- मध्ये केले आहे.
- (A) 1910 (B) 1911 (C) 1913 (D) 1912
- 30 In Germany in ----- city Max Weber has born on 21 April 1864.
 मॅक्स वेबर यांचा जन्म 21 एप्रिल 1864 मध्ये जर्मनीतील ----- या शहरात झाला.
- (A) Berlin बर्लिन (B) Singapore सिंगापूर (C) Erfurt एरफर्ट (D) Mumbai मुंबई
- 31 Understanding the historical background of social thoughts in that ----- social thoughts are important
 सामाजिक विचारांची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी समजून घेणे महत्त्वाचे ठरते. ----- सामाजिक विचार महत्त्वाचे ठरतात.
- (A) Ancient thoughts प्राचीन विचार (B) Babylonian, Egyptian thoughts बेबीलोनियन, इजिप्तियन विचार (C) Plato and Aristotle's thoughts प्लेटो व अरिस्टॉटलचे विचार (D) All of above सर्वांचे सर्व
- 32 Which of the first stage of August Comte's three stages?
 ऑगस्टा कॉम्टेच्या तीन अवस्थांतील पहिली अवस्था कोणती आहे?
- (A) Theological / fictions stage कल्पनात्मक / अस्तित्वात्मक अवस्था (B) Metaphysical stage तात्त्विक विद्या अभ्यासात्मक अवस्था (C) Positive stage वैज्ञानिक विद्या प्रत्यक्ष अवस्था (D) None of these यापैकी नाही
- 33 Herbert Spencer has born in ----- city
 हर्बर्ट स्पेंसर यांचा जन्म ----- या शहरात झाला.
- (A) Chicago शिकागो (B) Dunby डंबी (C) Epinal एपिनल (D) Washington वॉशिंग्टन

34 In 1887 in ----- university Emile Durkheim got services of professor of philosophy.
१८८७, मध्ये ----- विद्यापीठात तत्वज्ञानाचा प्राध्यापक म्हणून एमिल ड्युरकाईम यांना नोकरी मिळाली.

- (A) Berlin (B) Mumbai (C) London (D) Kolkata
बर्लिन मुंबई लंडन कोलकाता

35 In his age of 18 Max Weber admitted in ----- university for the study of Law.
मॅक्स वेबर १८ व्या वर्षी क्यम्ब्रिजच्या अभ्याशासाठी ----- विद्यापीठात दाखल झाले.

- (A) Heidelberg (B) Berlin (C) S.N.D. I. University (D) None of these
हेडेलबर्ग बर्लिन एम.एन.डी.टी. विद्यापीठ यापैकी नाही

36 In Babylonia and Egyptian thoughts the king considered the ancestor of ---
बबीलोन आणि मिस्र या दोन्ही विचार पार्श्वभूमी राजाला ----- चा अवतार मानले जात होते.

- (A) People (B) God (C) Slave (D) None of these
पजोचा ईश्वराचा गुलामाचा यापैकी नाही

37 ----- society is the center point of the thought of August Comte.
----- समाज हा अगुस्त कॉम्टेच्या विचारांचा केंद्र बिंदू आहे.

- (A) Traditional (B) Ancient (C) Modern (D) A and B both
पारंपारिक प्राचीन आधुनिक A आणि B दोन्ही

38 In 1855 Spencer's book named ----- has published.
१८५५, मध्ये स्पेन्सरचा ----- नावाचा ग्रंथ प्रसिद्ध झाला.

- (A) Social statics (B) Economist (C) Philosophy (D) Principles of psychology

39 After August Comte who took the efforts to stand sociology as social science on separate foundation?
अगुस्त कॉम्टे नंतर समाजशास्त्राला एक सामाजिक शास्त्र म्हणून स्वतंत्र पायावर उभे करण्याचे काम कोणी केले?

- (A) Plete (B) Aristotle (C) Emile Durkheim (D) Leonardo-da-vinci
प्लेटो अरिस्टॉटल एमिल ड्युरकाईम लिअरनार्दो दा विन्सी

40 In 1891 Max Weber's first book named ----- has published.
१८९१, मध्ये ----- नावाचा मॅक्स वेबरचा पहिला ग्रंथ प्रकाशित झाला

- (A) Roman Agrarian History (B) History of Commercial societies in the middle age's (C) The Religion of India (D) Economy and Society

This question paper contains 2 printed pages]
B—65—2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION
OCTOBER/NOVEMBER, 2017

(New Course)

SOCIOLOGY

Paper X

(Methods of Social Research)

(Sunday, 12-11-2017)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

- N.B. :— (i) Attempt All questions.
(ii) All questions carry equal marks.
(i) सर्व प्रश्न सोडवा.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(iii) विद्यार्थ्यांनी मूळ इंग्रजी प्रश्न पहावेत.

1. Discuss the stages of social research.

10

सामाजिक संशोधनाच्या पायऱ्यांची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Define objectivity and explain its characteristics.

वस्तुनिष्ठतेची व्याख्या द्या आणि त्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

2. Elaborate the importance of objectivity in social research.

10

सामाजिक संशोधनातील वस्तुनिष्ठतेचे महत्व विशद करा.

Or

(किंवा)

Explain the types of research design.

संशोधन आराखड्याचे प्रकार स्पष्ट करा.

P.T.O.

WT

(2)

B-45-2017

3. Elaborate the importance of Hypothesis.

10

गृहित कृत्याचे महत्त्व विशद करा.

Or

(किंवा)

Narrate the characteristics of social research.

सामाजिक संशोधनाच्या वैशिष्ट्यांचे विवेचन करा.

4. Write short notes on any *two* of the following :

10

(i) Characteristics of Hypothesis

(ii) Necessity of Research Design

(iii) Sources of Hypothesis

(iv) Meaning of Research Design.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

(i) गृहित कृत्याची वैशिष्ट्ये

(ii) संशोधन आराखड्याची आवश्यकता

(iii) गृहित कृत्याची उगमस्थाने

(iv) संशोधन आराखड्याचा अर्थ.

CG-11-2020

WINTER EXAM 2020

Subject Name : SA-22_Sociology-Methods of Social Research -(DGE-I)-
X (CBCS)_V

Date : 17/03/2021

Instruction / सुचना / :-

- * Follow the detail instructions given on OMR Sheet
- * ओ एम आर वरील सर्व सूचनांचे पालन करावे.

Q.1 'Research' means ?

संशोधन म्हणजे ?

A) Rediscover [पुन्हा शोधणे]

B) Study [अध्ययन]

C) Writing [लेखना]

D) Education [शिक्षण]

Q.2 Which are the steps of social research ?

सामाजिक संशोधनाच्या पायऱ्या कोणत्या

A) Formulation of the problem [समस्या
सुत्रण]B) Formulation of hypothesis
[गृहितकृत्याची निर्मिती]

C) Research design [संशोधन आराखडा]

D) All of the above [वरिल सर्व]

Q.3 A common test in research demands much priority on.

खालीलपैकी कोणत्या गोष्टीला संशोधनातील सामान्य चाचणीत प्राधान्य दिले जाते.

A) Reliability [विश्वसनीयता]

B) Usability [उपयोगीता]

C) Objectivity [वस्तुनिष्ठता]

D) All of the above [वरिल सर्व]

Q.4 How begin of research process in society ?

समाजशास्त्रात संशोधन प्रक्रियेची सुरुवात कशाने करतात.

A) Classification [वर्गीकरण]

B) Survey [सर्वेक्षण]

C) Formulation of problem [समस्यासुत्रण]

D) Observation [निरिक्षण]

Q.5 Which of the following is not the characteristics of research design ?

खालीलपैकी कोणते संशोधन आराखड्याचे वैशिष्ट्ये नाही.

A) Diagnosis of the problem [समस्येचे
निदान]B) The basis of the hypothesis
[गृहितकृत्याचा आधार]

C) Theory [सिध्दांत]

D) A and B [अ आणि ब]

Q.6 Hypothesis is known as

गृहितकृत्य म्हणून ओळखले जाते.

A) The assumption [उपकल्पना]

B) Theory [सिध्दांत]

C) Abhupgam [अभ्युपगम]

D) All of the above [वरिल सर्व]

Q.7 Social Science study of phenomena.

सामाजिकशास्त्रे घटनेचे अध्ययन करते.

A) Geometric [भूमीतीय]

B) Social [सामाजिक]

C) Natural [नैसर्गिक]

D) Space [अवकाश]

Q.8 is the difficulty in objectivity.

- हा वस्तुनिष्ठतेमधील अडथळ्या आहे.
 A) Personal interest [व्यक्तिगत स्वार्थ]
 B) Scientific method [वैज्ञानिक पध्दत]
- 152 152
 C) To verify [प्रत्यताळणी करणे]
 D) Possibility of new research [नवीन संशोधनाची शक्यता]
- Q 9 Which is the first important step of research ?
 संशोधनातील महत्वाची पहिली पायरी कोणती.
 A) Formulation of hypothesis [गृहितकृतीची निर्मिती]
 B) Research design [संशोधन आराखडा]
- 152 152
 C) Data collection [तथ्य संकलन]
 D) Formulation of problems [समस्यासूत्रण]
- Q 10 this is the spirit of the research design.
 हा संशोधन आराखड्याचा आत्मा आहे.
 A) Hypothesis [गृहितकृती]
 B) Pre-planned [पूर्वीनिर्धारित]
- 152 152
 C) Generalization [सामाजीकरण]
 D) Subjective [आत्मनिष्ठ]
- Q 11 Whose definition is a proposition can be put to a test to determine validity and is useful for
 their research.
 गृहितकृती म्हणजे असे विधान आहे की, ज्याची समप्रमाणता ठरविण्यासाठी परिक्षण केले जाते आणि ते पुढील
 संशोधनासाठी उपयुक्त असते अशी व्याख्या यांनी केली.
 A) Luckbeig [लुडबेर्ग]
 B) V. Young [पी. व्ही. यंग]
- 152 152 152
 C) Good and Hatt [गुड अँड हॅट]
 D) E. S. Bogardus [ई. एस. बोगार्डस]
- Q 12 is useful for recording the favourable and unfavourable opinions of the people.
 लोकांच्या अनुकूल प्रतिकूल मताची नोंद करण्यासाठी आराखडा उपयुक्त ठरते.
 A) Experimental design [प्रयोगिक आराखडा]
 B) Descriptive design [वर्णनात्मक आराखडा]
- 152
 C) Exploratory design [अन्वेषणात्मक आराखडा]
 D) Diagnostic design [निदानात्मक आराखडा]
- Q 13 According to whom particularistic fallacy is difficulty in achieving objectivity.
 कोणाच्या मते विशिष्ट मूल्ये धर्म हा वस्तुनिष्ठता प्राप्तीतील अडथळा आहे.
 A) W. I. Thomas [डब्ल्यू. आय. थॉमस]
 B) Clyde W. Hart [क्लाईड डब्ल्यू. हार्ट]
- 152
 C) Green [ग्रीन]
 D) Lowell J. Carr [लोवेल जे. कार]
- Q 14 Find out the characteristics of Hypothesis.
 गृहितकृतीचे वैशिष्ट्ये ओळखा.
 A) Empiricism [अनुभवशिध्दता]
 B) Specificity [विशिष्टता]
- 152 152
 C) Analogy [सारखेपणा]
 D) A and B [अ आणि ब]
- Q 15 Which of the following is not the importance of objectivity ?
 खालीलपैकी कोणता घटक वस्तुनिष्ठतेचे महत्व नाही.
 A) To verification [प्रत्यताळणी करणे]
 B) To collect proper and representative data [योग्य व प्रतिनिधिक स्वरूपाची तथ्य संकलीत करणे]
- 152 152
 C) Impact of customs, faith and values [परंपरा, श्रध्दा आणि मूल्य यांचा प्रभाव]
 D) To explore possibilities of new investigation [नवीन संशोधनाच्या शक्यतेचा शोध घेणे]
- Q 16 Which is source of hypothesis ?
 खालीलपैकी कोणता गृहितकृतीचा स्त्रोत आहे.
 A) Personal experience [व्यक्तिगत अनुभव]
 B) Scientific method [वैज्ञानिक पध्दत]
- 152 152
 C) Analogy [सारखेपणा]
 D) All of the above [वरिल सर्व]
- Q 17 Objectivity mean
 वस्तुनिष्ठता म्हणजे
 A) As it is [जसे आहे तसे]
- 152 152
 C) Prejudice [पक्षपातीपणा]

E) Self thought [स्वतः चिंतन]

D) Preconceptional thinking [पूर्वग्रहणित चिंतन]

Q.18 research suggests a solution to the research involves proposing solution to problems.
संशोधनाचे सन्ध्यासिद्धिप्यासाठी उपाययोजना सुचविलेली असते.

A) Descriptive [वर्णनात्मक]

C) Exploratory Formulative [अन्वेषणात्मक]

B) Diagnostic Research design [निदानात्मक]

D) Experimental research design [स्युयोगात्मक]

Q.19 Identify the difficulties in achieving objectivity.

वस्तुनिष्ठता प्राप्तीसाठी अडथळे ओळखा.

A) Vested interest of the researcher himself [संशोधकाचा वैयक्तिक स्वार्थ]

C) Attachment from subject matter is not possible [अहस्यन विषयाशी जोडलेला शक्य नाही]

B) Influence of emotional tendencies [भावनात्मक हुरीचा प्रभाव]

D) All of the above [वरिल सर्वे]

Q.20 Find out the correct statement.

सत्य विधान ओळखा.

A) In objectivity there are importance for emotions. [वस्तुनिष्ठतेमध्ये भावनांना महत्त्व असते.]

C) In objectivity there are no importance for emotions [वस्तुनिष्ठतेमध्ये भावनांना महत्त्व नसते.]

B) In objectivity there are importance for thoughts. [वस्तुनिष्ठतेमध्ये विचारांना महत्त्व असते.]

D) A and B are true [A आणि B दोन्ही सत्य आहेत.]

Q.21 The process of making decision before the situation arises in which the decision is to be correct out mean

निर्णय क्रियान्वित करण्याची स्थिती येण्यापूर्वीच निर्णय निर्धारित करण्याची प्रक्रिया म्हणजे

A) Report writing [अहवाल लेखन]

C) Concept [संकल्पना]

B) Research Design [संशोधन आराखडा]

D) None of the above [पारंपरीक नाही]

Q.22 There are main types of research design.

संशोधन आराखड्याचे मुख्य प्रकार आहेत.

A) Four [चार]

C) Six [सहा]

B) Eight [आठ]

D) Two [दोन]

Q.23 Which is the following the last stage of social research ?

सामाजिक संशोधनातील शेवटची पायरी कोणती.

A) Hypothesis [गृहितकल्प]

C) Classification [वर्गीकरण]

B) Report writing [अहवाल लेखन]

D) Observation [निरीक्षण]

Q.24 Which of the following are difficulties in achieving objectivity ?

खालीलपैकी वस्तुनिष्ठता प्राप्तीसाठी अडथळे कोणते.

A) to acquire true and accurate knowledge [सत्य व यथार्थ ज्ञान मिळविणे]

C) Ethnocentrism [समकेंद्रितता]

B) Prejudice and bias [पूर्वग्रह व पक्षपात]

D) B and C both [B आणि C दोन्ही]

Q.25 The purpose of the diagnostic framework.

निदानात्मक आराखड्याचा हेतू

A) Study of social problem [सामाजिक समस्येचे अध्ययन]

C) Data collection [तथ्य संकलन]

B) To solve the problems [निराकरणाचा उपाय शोधणे]

D) All of the above [वरिल सर्वे]

Q.26 Who said the hypothesis is a temporary principle ?

गृहितकृत्य तात्पुरता मांडलेला सिध्दांत असतो असे कोणी म्हटले.

- A) Bogardus [बोगार्डस]
B) Lundberg [लुंडबर्ग]

- C) P. B. Young [पी. बी. यंग]
D) J. W. Best [जे. डब्ल्यू. बेस्ट]

152

Q.27 Objectivity is related to

वस्तुनिष्ठतेचा संबंध हा आहे.

- A) Value [मूल्य]
B) Research of truth [सत्याचा शोध]

- C) Personal interest [व्यक्तीगत स्वार्थ]
D) Prejudices [पक्षपात]

152

152

Q.28 Select in correct statement.

खालीलपैकी चुकीचे विधान ओळखा.

- A) Research is a method of gaining knowledge [संशोधन ही ज्ञान प्राप्त करण्याची पध्दती आहे.]
B) Research is an integral factor of knowledge [संशोधन ज्ञानाचा अविभाज्य घटक आहे]

- C) Research depends on future [संशोधन हे भविष्यावर आधारित आहे]
D) Main function of Research is to add new knowledge in existing. [वर्तमान ज्ञानात नवीन ज्ञानाची भर टाकणे संशोधनाचे मुलभूत कार्य आहे.]

152

152

Q.29 Find out incorrect statement.

असत्य विधान ओळखा.

- A) In objectivity complete detachment from subject matter is possible. [वस्तुनिष्ठतेमध्ये अध्ययन विषयाशी संपूर्ण अलिप्तता राखणे शक्य आहे.]
B) Objectivity and subjectivity are contradictory concepts. [वस्तुनिष्ठता आणि व्यक्तिनिष्ठता ह्या दोन्ही परस्परविरोधी संकल्पना]

- C) Particularistic fallacy is the difficulty in achieving objectivity. [विशिष्ट मुलकभ्रम हा वस्तुनिष्ठतेमधील अडथळा आहे]
D) None of the above [वरिलपैकी नाही]

152

152

Q.30 Who has said objectivity is the willingness and ability to examine evidence dispassionately ?

वस्तुनिष्ठता म्हणजे तथ्यांचे निःपक्षपातीपणे किंवा तटस्थपणे परीक्षण करण्याची इच्छा.

- A) P. V. Young [पी. व्ही. यंग]
B) Green [ग्रीन]

- C) Karr [कार]
D) Harry Johnson [हॅरी जॉन्सन]

152

Q.31 Which of the following is the source of Hypothesis ?

खालीलपैकी कोणते गृहितकृत्याचे उगम स्थान आहे.

- A) Analogy [सारखेपणा]
B) Personal Experience [व्यक्तीगत अनुभव]

- C) Culture [संस्कृती]

- D) All of the above [वरिल सर्व]

152

152

Q.32 Which of the following is need of social research in developing countries like India ?

भारतासारख्या विकसनशील देशात सामाजिक संशोधनाची आवश्यकता खालीलपैकी कोणती?

- A) To solve social problems [सामाजिक समस्यांचे निराकरण करणे]
B) To removal of ignorance [अज्ञानाचा नाश करणे]
C) To removal of dogmatize [अंधविश्वासाचा नाश करणे]
D) All of the above [वरिल सर्व]

Q.33 In identify the importance of social research.

सामाजिक संशोधनाचे महत्त्व ओळखा.

- A) Ethnocentrism [समुहकेंद्रितता]
B) Moral ideals and values [नैतिक आदर्श व मूल्य]

- C) Helpful in social control [सामाजिक नियंत्रणास सहाय्य]
D) Perseverance [चिकाटी]

152

152

Q.34 Which are the characteristic of social research ?

सांख्यिक संशोधनकी संशोधन कोवली

152

152

- 1) क्वेश्चन सर्वेक्षणों का प्रयोग [संख्यात्मक]
- 2) प्रायोगिक अनुभव [संख्यात्मक]
- 3) सांख्यिक संशोधन का प्रयोग [संख्यात्मक]
- 4) सांख्यिक संशोधन का प्रयोग [संख्यात्मक]

- A) क्वेश्चन सर्वेक्षणों का प्रयोग [संख्यात्मक]
- B) प्रायोगिक अनुभव [संख्यात्मक]
- C) सांख्यिक संशोधन का प्रयोग [संख्यात्मक]
- D) सांख्यिक संशोधन का प्रयोग [संख्यात्मक]

Q.4 Which of the following is the most common type of research method?

152

152

- A) Questionnaire survey [संख्यात्मक]
- B) Experimental [संख्यात्मक]
- C) Statistical [संख्यात्मक]
- D) Descriptive [संख्यात्मक]

- A) Questionnaire survey [संख्यात्मक]
- B) Experimental [संख्यात्मक]
- C) Statistical [संख्यात्मक]
- D) Descriptive [संख्यात्मक]

Q.5 Which of the following the type of research method?

152

152

- A) Experimental [संख्यात्मक]
- B) Descriptive [संख्यात्मक]
- C) Statistical [संख्यात्मक]
- D) Questionnaire survey [संख्यात्मक]

- A) Questionnaire survey [संख्यात्मक]
- B) Experimental [संख्यात्मक]
- C) Statistical [संख्यात्मक]
- D) Descriptive [संख्यात्मक]

Q.6 "Statistical methods are used to study the relationship between variables" whose statement is this

- A) Whitney [संख्यात्मक]
- B) V. Young [संख्यात्मक]

- A) Goode and Hatt [संख्यात्मक]
- B) Robert Merton [संख्यात्मक]

Q.7 Who said a hypothesis is a prediction to be tested?

152

152

- A) Goode and Hatt [संख्यात्मक]
- B) Bogardus [संख्यात्मक]

- A) V. Young [संख्यात्मक]
- B) None of the above [संख्यात्मक]

Q.8 Means for achieving objectivity

152

152

- A) Use of Empirical methods [संख्यात्मक]
- B) Use of Group Research Methods [संख्यात्मक]

- C) Use of Mechanical Devices [संख्यात्मक]
- D) All of above [संख्यात्मक]

Q.9 Systematized effort to gain new knowledge we call Research Defined by

152

152

- A) Lehman and Morey [संख्यात्मक]
- B) Mosser [संख्यात्मक]

- C) Goode and Hatt [संख्यात्मक]
- D) None of the above [संख्यात्मक]

Time: One Hour

- Attempt all questions

- 1 "Systematized investigation to gain new knowledge about social phenomena and problems we call social research" whose definition is this of social research "सामाजिक घटना आणि समस्या याबाबत नवीन ज्ञान प्राप्तीसाठी करण्यात आलेल्या व्यवस्थित संशोधनाला आणि सामाजिक संशोधन असे म्हणते" ही सामाजिक संशोधनाची व्याख्या कोणाची आहे?
- (A) C.A. Moser (B) Bogardus (C) P.V. Young (D) Whitney
सी.ए. मोसर बोगार्डस पी.व्ही. यंग व्हिनी
- 2 Which of the following the source of hypothesis?
सालीलपैकी मूढिनकृत्याची उगमस्थान कोणती ?
- (A) General culture (B) Scientific theories (C) Conclusions of research (D) All of the above
सामान्य संस्कृती वैज्ञानिक सिध्दांत संशोधन निष्कर्ष सर्वांपैकी सर्व
- 3 Which is the first step of social research
सालीलपैकी सामाजिक संशोधनाची पहिली पायरी कोणती ?
- (A) Observation (B) Classification (C) Formation of problem (D) All of the above
निरीक्षण वर्गीकरण समस्या सूचन सर्वांपैकी सर्व
- 4 "Objectivity is the willingness and ability to examine evidence dispassionately" whose definition is this of objectivity?
"वस्तुनिष्ठता म्हणजे निष्पक्षपणे प्रमाणाचे निरीक्षण करण्याची इच्छा आणि योग्यता म्हणजे" ही वस्तुनिष्ठतेची व्याख्या कोणाची ?
- (A) Lowell J. Carr (B) Green (C) Townshend (D) Galen S. Fisher
लॉवेल जे. कारर ग्रीन टाऊनशेंड गलॅन ए. फिशर
- 5 Who said a hypothesis is a proposition to be tested
"निरीक्षण केवळ जाणवत्या विचारांना मूढिनकृत्य असे म्हणतात" असे कोणी म्हटले ?
- (A) Goode and Hall (B) Bogardus (C) P.V. Young (D) None of the above
गूड आणि हॉल बोगार्डस पी.व्ही. यंग सर्वांपैकी नाही
- 6 Which are the characteristic of social research?
सालीलपैकी सामाजिक संशोधनाचे वैशिष्ट्ये कोणते ?
- (A) To investigation cause relationship (B) To discover new facts and verification of old facts (C) To solve the social problems (D) A and B both
कार्यकारण संबंधाचा शोध नवीन तथ्यांचा शोध व जुन्या तथ्यांचे निरीक्षण सामाजिक समस्या सोडविणे अ आणि ब दोन्ही
- 7 Find out correct pair
योग्य जोडी ओळखा
- (A) Objectivity means - preconceptional thinking (B) Objectivity means - as it is (C) Objectivity means - prejudice (D) Objectivity means - self thought
वस्तुनिष्ठता म्हणजे - पूर्वमूढ दूषित विचार वस्तुनिष्ठता म्हणजे - जसे आहे वस्तुनिष्ठता म्हणजे - पक्षपातीपणा वस्तुनिष्ठता म्हणजे - स्वतःचे विचार
- 8 Which of the following are the sources of hypothesis?
सालीलपैकी मूढिनकृत्याची उगमस्थाने कोणती ?
- (A) Analogy (B) Scientific theories (C) Conclusions of the research (D) All of the above
सादृश्य किंवा सादृश्यता वैज्ञानिक सिध्दांत संशोधनाचे निष्कर्ष सर्वांपैकी सर्व
- 9 Find out the importance of social research
सामाजिक संशोधनाचे महत्त्व ओळखा
- (A) Removal of ignorance (B) Helpful to social welfare (C) a and b both (D) None of the above
अज्ञानाचा नाश सामाजिक कल्याणास महत्त्वपूर्ण अ आणि ब दोन्ही सर्वांपैकी नाही

- 10 Identify the wrong type of research design
 गलत प्रकार का अनुसंधान डिजाइन कौन सा है?
- (A) Descriptive
 वर्णनात्मक
- (B) Diagnostic research design
 निदानात्मक अनुसंधान डिजाइन
- (C) Experimental research design
 प्रयोगात्मक अनुसंधान डिजाइन
- (D) Exploratory research design
 अन्वेषणात्मक अनुसंधान डिजाइन
- 11 Research plan has to be developed
 अनुसंधान योजना को _____ विकसित करना है
- (A) Before doing the research
 अनुसंधान करने से पहले
- (B) Completion of the research
 अनुसंधान पूर्ण होने के बाद
- (C) Middle research or study is
 अनुसंधान के बीच में
- (D) At the end
 अंत में
- 12 Who said that a hypothesis is a proposition to be tested?
 कौन सा व्यक्ति कहता है कि "हypothesis" को परीक्षण के लिए प्रस्तावित किया जाता है?
- (A) Weber
 वेबर
- (B) S. Sigmund
 एन. सिग्मंड
- (C) Aristotle & Aristotle
 अरिस्टॉटल और अरिस्टॉटल
- (D) V. V. Van
 वी. वी. वान
- 13 What of the following technique is the best means for achieving objectives?
 निम्नलिखित में से कौन सा तकनीक लक्ष्यों को प्राप्त करने का सबसे अच्छा साधन है?
- (A) Interview
 मुलाकात
- (B) Observation
 निरीक्षण
- (C) Questionnaire
 प्रश्नपत्र
- (D) None of the above
 उपरोक्त में से कोई नहीं
- 14 Which sampling method mostly used for the achieving objectives?
 लक्ष्यों को प्राप्त करने के लिए सबसे अधिक उपयोग किया जाने वाला नमूनाकरण विधि कौन सी है?
- (A) Purposive sampling
 उद्देश्यपूर्ण नमूनाकरण
- (B) Random sampling
 यादृच्छिक नमूनाकरण
- (C) Quota sampling
 कोटा नमूनाकरण
- (D) Non-probability sampling
 निश्चिंत नमूनाकरण
- 15 Experimental research design is called as...
 प्रयोगात्मक अनुसंधान डिजाइन को _____ कहा जाता है।
- (A) Diagnostic research design
 निदानात्मक अनुसंधान डिजाइन
- (B) Descriptive research design
 वर्णनात्मक अनुसंधान डिजाइन
- (C) Experimental
 प्रयोगात्मक
- (D) Exploratory research design
 अन्वेषणात्मक अनुसंधान डिजाइन
- 16 A systematic study conducted by observation in a controlled condition is called...
 नियंत्रित स्थिति में निरीक्षण द्वारा की जाने वाली व्यवस्थित अध्ययन को _____ नमूनाकरण कहा जाता है।
- (A) Descriptive
 वर्णनात्मक
- (B) Diagnostic research design
 निदानात्मक अनुसंधान डिजाइन
- (C) Exploratory research design
 अन्वेषणात्मक अनुसंधान डिजाइन
- (D) Experimental research design
 प्रयोगात्मक अनुसंधान डिजाइन
- 17 Who said that social research that lacks hypothesis is directionless
 कौन सा व्यक्ति कहता है कि "सामाजिक अनुसंधान" को दिशाहीन माना जाता है जो कि "हypothesis" को नहीं रखता है?
- (A) Good and hat
 गुड और हैट
- (B) Ogburn
 ओबर्न
- (C) Geert
 गीट
- (D) None of the above
 उपरोक्त में से कोई नहीं
- 18 What is achieved in social research by objectivity
 सामाजिक अनुसंधान में वस्तुनिष्ठता से क्या प्राप्त होता है?
- (A) To explore possibilities of new investigation
 नए अनुसंधान के संभावित संभावनाओं का अन्वेषण
- (B) To achieve unprejudiced conclusions
 पूर्णतः निष्पक्ष निष्कर्षों को प्राप्त करना
- (C) Successful use of scientific method
 वैज्ञानिक विधि का सफल उपयोग
- (D) All of the above
 उपरोक्त में से सभी
- 19 How begin of research process in society...
 समाज में अनुसंधान प्रक्रिया की शुरुआत कैसे होती है?
- (A) Survey
 सर्वेक्षण
- (B) Formulation of problem
 समस्या का निर्धारण
- (C) Observation
 निरीक्षण
- (D) Classification
 वर्गीकरण
- 20 What of the following is the work of the research design
 निम्नलिखित में से कौन सा अनुसंधान डिजाइन का कार्य है?

- (A) Drawing accurate conclusion
अचूक निष्कर्ष काढणे
- (B) Collecting of interpreting facts
तथ्य संकलन करणे व त्याचा अर्थ लावणे
- (C) Developing inquiry techniques
चौकशी तंत्रे निर्माण करणे
- (D) All the above
वरील सर्व

21 Which of the following is the importance of hypothesis
सालीलपैकी गृहितकृत्याचे महत्त्व कोणते

- (A) Guide to researcher
संशोधकाला मार्गदर्शन
- (B) Research work was straight forward and limited
संशोधन कार्य सरळ व मर्यादित होते
- (C) Saving of labour, time and money
श्रम, पैसा व वेळ यांची बचत होते
- (D) All of the above
वरीलपैकी सर्व

22 Which of the following are the steps of social research
सालीलपैकी सामाजिक संशोधनाच्या पायऱ्या कोणत्या?

- (A) Observation
निरीक्षण
- (B) Hypothesis
गृहितकृत्य
- (C) Verification
पडताळणी
- (D) All of the above
वरीलपैकी सर्व

23 Find out the characteristics of hypothesis
गृहितकृत्याचे वैशिष्ट्ये ओळखा

- (A) Theoretical orientation
सिध्दान्तिष्ठता
- (B) Questionnaire
प्रश्नावली
- (C) Interview
मुलासत
- (D) B and C both
ब आणि क दोन्ही

24 Which of the following is last stage of social research?
सालीलपैकी कोणती सामाजिक संशोधनाची शेवटची पायरी आहे?

- (A) Data collection
तथ्य संकलन
- (B) Research design
संशोधन आगव्य
- (C) Sampling
नमुना निवड
- (D) None of the above
वरीलपैकी नाही

25 What are the main types of research design?
संशोधन आगव्यड्याचे मुख्य प्रकार किती?

- (A) Four
चार
- (B) Two
दोन
- (C) Six
सहा
- (D) Eight
आठ

26 is the soul of the research design
..... हा संशोधन आगव्यड्याचा आत्मा आहे.

- (A) Subjectivity practice
आत्मनिष्ठ अभ्यास
- (B) Pre-planning
पूर्व नियोजन
- (C) Generalization
सामान्यीकरण
- (D) Hypothesis
गृहितकृत्य

27 Social research is related to ...
सामाजिक संशोधन हे संबंधित आहे

- (A) Social life
सामाजिक जीवन
- (B) Social phenomena
सामाजिक घटना
- (C) Social relation
सामाजिक संबंध
- (D) All of the above
वरीलपैकी सर्व

28 According to whom: "Social research is a source of gain knowledge"
कोणाच्या मते, "सामाजिक संशोधन ज्ञान प्राप्तीचे साधन आहे"

- (A) C.A. Moser
सी.ए. मोझर
- (B) Whitney
व्हाइटने
- (C) Bogardus
बोगार्डस
- (D) None of the above
वरीलपैकी नाही

29 Find out the correct pair
योग्य जोडी ओळखा

- (A) Importance of social research-- formulation of the problem
सामाजिक संशोधनाचे महत्त्व - समस्या सूत्रण
- (B) Characteristics of social research-- Removal of ignorance
सामाजिक संशोधनाचे वैशिष्ट्ये - अज्ञानाचा नाश
- (C) Step of social research -- Analysis of data and conclusion
सामाजिक संशोधनाची पायरी - तथ्यांचे विश्लेषण व निष्कर्ष
- (D) A and B both
अ आणि ब दोन्ही

30 How a closet Find out the correct pair
योग्य जोडी ओळखा

- (A) Objectivity is related to - To find truth
वस्तुनिष्ठतेचा संबंध हा -- सत्याचा शोध घेण्याशी आहे
- (B) Objectivity is related to - Real knowledge
वस्तुनिष्ठतेचा संबंध हा -- वास्तव ज्ञानाशी आहे
- (C) Objectivity is related to - Scientific method
वस्तुनिष्ठतेचा संबंध हा -- वैज्ञानिक पध्दतीशी आहे
- (D) All of the above
वरीलपैकी सर्व

31 Which of the following is an Important of hypothesis

सालीलपैकी गृहितकृत्याचे महत्त्व कोणते आहे

- (A) Laying the foundation of scientific research
शास्त्रीय संशोधनाचा पाया रचणे
- (B) Collecting the right facts
योग्य तथ्य संकलन करणे
- (C) To strong then the theory
सिध्दान्त बळकटी येणे
- (D) All of the above
वरील सर्व

32 Which of the following are the means for achieving objectivity.

सालीलपैकी वस्तुनिष्ठता प्राप्तीचे साधने कोणते ?

- (A) Use of random sampling
यादृच्छिक नमुन्याचा उपयोग
- (B) Standardization of terms and concepts
परिभाषिक शब्द व संकल्पनांचे प्रमाणीकरण
- (C) Application of interdisciplinary approach
अंतरविज्ञान पध्दतीचा प्रयोग
- (D) All of the above
वरीलपैकी सर्व

33 What is the type of research design which is pre post or post northeast research method पूर्वपत्रचात किंवा पूर्वोत्तर पध्दती ह कोणत्या संशोधन आराखड्याचा प्रकार आहे

- (A) Experimental research design
प्रयोगात्मक संशोधन आराखडा
- (B) Descriptive research design
वर्णनात्मक संशोधन आराखडा
- (C) Diagnostic research design
निदानात्मक संशोधन आराखडा
- (D) Exploratory formulative design
अन्वेषणात्मक संशोधन आराखडा

34 Who are related to exploratory studies

अन्वेषणात्मक अध्ययनांशी कोण संबंधित आहे ?

- (A) Cells
सेल्लिझ
- (B) Deboish
डबॉईज
- (C) Cook and Johoda
कुक व जहोडा
- (D) All of the above
वरीलपैकी सर्व

35 Which of the following are the characteristics of hypothesis?

सालीलपैकी गृहितकृत्याचे वैशिष्ट्ये कोणते ?

- (A) Clarity
स्पष्टता
- (B) Specificability
विशिष्टत्व
- (C) Empirical
अनुभवजन्यता
- (D) All of the above
वरील सर्व

36 Find out the incorrect pair

चुकीची जोडी ओळखा

- (A) Importance of objectivity - confusion regarding general knowledge and real knowledge
वस्तुनिष्ठतेचे महत्त्व - सामान्य ज्ञान व वास्तविक ज्ञानविषयीचा भ्रम
- (B) Importance of objectivity - to successful use of scientific method
वस्तुनिष्ठतेचे महत्त्व - वैज्ञानिक पध्दती यशस्वी करते
- (C) Importance of objectivity - to explore possibilities of new investigation
वस्तुनिष्ठतेचे महत्त्व - नवीन संशोधनाच्या शक्यतांचा शोध घेणे
- (D) Importance of objectivity - to achieve unprejudiced conclusions
वस्तुनिष्ठतेचे महत्त्व - निष्पक्ष निष्कर्ष प्राप्त करणे

37 Research design is required the following

सालीलपैकी संशोधन आराखड्याची आवश्यकता असते

- (A) The idea of accurate result
अचूक निष्कर्षाची कल्पना
- (B) Less use of labour power
धम, शक्ती पैसा याचा कमी वापर
- (C) Fact analysis is wrong
तथ्य निष्कर्ष चुकीचे ठरते
- (D) Use not have an ideal appearand
आदर्श स्वरूप नसते

38 In the diagnostic research design priority is given for....

निदानात्मक संशोधन आराखड्यामध्ये प्राधान्य असते.

- (A) Causes of problem
समस्या निर्मितीची कारणे
- (B) Problem solving
समस्येची मांडवणूक
- (C) Description of problem
समस्येचे वर्णन
- (D) In depth information are the problem
समस्येची सखोल माहिती

39 Which of the following is the Importance of hypothesis

पुढीलपैकी गृहितकृत्याचे महत्त्व कोणते ?

(A) Saving of labour, time and money

श्रम, वेळ व पैसा बचत होते

(B) Guide to researcher

संशोधकाला मार्गदर्शक

(C) The research work was straight forward and limited

संशोधन कार्य सरळ व मर्यादित होते

(D) All of the above

सगळे सर्व

40 Which of the following features of social phenomena creates difficulties in objectivity सामाजिक घटनाच्या खालीलपैकी कोणत्या वैशिष्ट्यामुळे वस्तुनिष्ठतेमध्ये अडथळ (अडथळ) निर्माण होते

(A) Complexity

जटिलता

(B) Abstraction

अमूर्तता

(C) Variability

परिवर्तनशीलता

(D) All of the above

सगळीसही सर्व

Time: One Hour

Max. Marks: 40

Instructions:

1) Attempt all questions

- 1 Mahatma Phule was born -----in the year
महत्मा फुले यांचा जन्म -----साली झाला
(A)1817 (B)1827 (C)1837 (D)1820
- 2 Mahatma Jotirao Phule's father's name was -----
महत्मा फुले यांच्या वडिलांचे नाव -----होते
(A)Rajaram (B)Shyamrao (C)Dhonidram (D)Govindrao
राजाराम शामराव धोंडेगम गोविंदराव
- 3 Who wrote the book 'Sarvajanic Satyandharma'?
'सार्वजनिक सत्यधर्म' पुस्तक कोणी लिहले ?
(A)Dr. Ambedkar (B)Shahu Maharaj (C)Mahatma Phule (D)Mahatma Gandhi
डॉ. अंबेडकर शाहू महाराज म फुले महत्मा गांधी
- 4 Who founded the 'Satyashodhak Samaj'?
सत्यशोधक समाजाची स्थापना कोणी केली ?
(A)V.R.Shinde (B)Mahatma Phule (C)Mahatma Gandhi (D)Dr. B.R. Ambedkar
वि. र. शिंदे महत्मा फुले महत्मा गांधी डॉ. अंबेडकर
- 5 According to Mahatma Phule which of the following is defect in primary education system?
म. फुले यांनी प्राथमिक शिक्षण पद्धतीत खालील पैकी कोणता दोष सांगितला ?
(A)Irreligious Schools are defected (B)Syllabus is defected (C)Almost all the teacher are Brahmins (D)All the above
देशी शाळा सदोष आहेत अभ्यासक्रम सदोष आहेत जवळपास सर्वच शिक्षक ब्राम्हण आहेत बरोल सर्व
- 6 Mahatma Phule write the book 'Shetkaryacha Aasud' ---in the year
महत्मा फुले यांनी 'शेतकऱ्यांचा आसूड' हा ग्रंथ ---साली लिहला ?
(A)1883 (B)1885 (C)1870 (D)1875
- 7 What did Mahatma Phule oppose about religious?
महत्मा फुले चा धर्म विषयक कोणत्या बाबीला विरोध होता ?
(A)Worship of God (B)Yajnyag (C)Bad Rituals (D)All the above
मूर्ति पूजा यज्ञ याग कर्मकांड बरोल सर्व
- 8 Who cares to let Feroz Khan live like man ?
फरोज खाना माणसा सारखे जगू द्यावे हे उद्गार कोणाचे आहेत ?
(A)Chhatrapati sahumaharaj (B)Mahatma Phule (C)Lokhitwadi (D)Dr. B.R. Ambedkar
छत्रपती शाहू महाराज म फुले लोकहितवादी डॉ. अंबेडकर
- 9 Who is called the father of Reservation ?
आरक्षणचे जनक कोणता म्हटले जाते ?
(A)Pandit Nehru (B)Mahatma Gandhi (C)Rajarshi shahu maharaj (D)All of above
पंडित नेहरू म गांधी राजश्री शाहू महाराज बरोल सर्व
- 10 When did Rajshree shahu Maharaj enact the widow remarriage Act?
राजश्री शाहू महाराजांनी विधवा पुनर्विवाहाचा कायदा कधी केला ?
(A)1915 (B)1917 (C)1920 (D)1922
- 11 When was the Vethabigari stopped?
वेठ विगाण पद्धत कधी बंद करण्यात आली ?
(A)1918 (B)1919 (C)1920 (D)1922

12 Who started the Day Education Scheme?

काय शिक्षण दायवेदी सुचवाय कधी केले ?

(A) Mahatma Phule

महात्मा फुले

(B) Dr. Babasaheb Ambedkar

डॉ. आंबेडकर

(C) Rashtra Shahu Maharaj

राजर्षी शाहु महाराज

(D) None of the above

कोहील पैकी नाही

13 When was the compulsory Elementary education act enacted?

सक्तीबा दायविक शिक्षणाबा कथदा कधी लागू करणयात आसा

(A) 21 October 1917

२१ ऑक्टोबर १९१७

(B) 21 November 1917

२१ नोव्हेंबर १९१७

(C) 21 September 1917

२१ सप्टेंबर १९१७

(D) None of the above

कोहील पैकी नाही

14 In which state the Devadasi Pratha Prevalent?

देवदासी प्रथा खेपाया राज्यात प्रचलित हेती ?

(A) Maharashtra

महाराष्ट्र

(B) Karnataka

कर्नाटक

(C) A and B

अ आणि ब

(D) None of the above

कोहील पैकी नाही

15 Sahu Maharaj ever published a manifesto for 50% (percent) Reservation?

शाहु महाराजमी ४०% जागा आरक्षणया जाहीरनामा कधी प्रसिध्द केला ?

(A) 26 July 1902

२६ जुलै १९०२

(B) 26 July 1910

२६ जुलै १९१०

(C) 26 July 1904

२६ जुलै १९०४

(D) None of then above

कोहील पैकी नाही

16 Who started the fortnightly 'Mooknayak' ?

मूकनायक हे पाक्षिक — यर्मा चालविले ?

(A) Rajaram Mohan Roy

रजाराज मोहनराज

(B) Mahatma Gandhi

म गांधी

(C) Dr. B.R. Ambedkar

डॉ. आंबेडकर

(D) None of the above

कोहील पैकी नाही

17 Who wrote the book 'Who Were Shudras'?

शुद्र पूर्वदि खंय' ह ग्रंथ खेपी लिहला ?

(A) Rashtra Shahu Maharaj

राजर्षी शाहुमहाराज

(B) Mahatma Gandhi

म गांधी

(C) V.R. Shinde

वि रा शिंदे

(D) Dr. B.R. Ambedkar

डॉ. आंबेडकर

18 Dr. Babasaheb Ambedkar was born ——— in a village

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या जन्म ——— गावी ज्ञाना

(A) Mahu

महु

(B) Ratangiri

रतांगिरी

(C) Ambavade

आंबावाडे

(D) Mumbai

मुंबई

19 Dr. Babasaheb Ambedkar founded the Independent labour party ——— in the year

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यानी — साली स्वतंत्र मजूर पक्षाची स्थापना केली

(A) 1936

(B) 1938

(C) 1934

(D) 1940

20 Caste is the ——— class

जात ह — वर्ग खंय

(A) Open

खुला

(B) Enclose

बंदिस्त

(C) A and B

अ आणि ब

(D) None of these

कोहील पैकी नाही

21 Who wrote the research article on 'Caste Formation Origin and Development in India'?

'भारतातील जाती बडण उत्पत्ती आणि विकास' मू संशोधन पर पेपर खेपी लिहिला ?

(A) Mahatma Gandhi

म गांधी

(B) Dr. B.R. Ambedkar

डॉ. आंबेडकर

(C) Mahatma Phule

म फुले

(D) V.R. Shinde

वि रा शिंदे

22 Who suggested that a worker should have at least seven paid leave in year?

एकर वर्सात कमगायाना किमान सात पगारी रजा असव्यायन असे मत खेपी मांडले

(A) V.R. Shinde

वि रा शिंदे

(B) Mahatma Gandhi

महात्मा गांधी

(C) Dr. B.R. Ambedkar

डॉ. आंबेडकर

(D) None of the above

कोहील पैकी नाही

23 In which year Dr. B.R. Ambedkar was awarded the Bharat Rata Award by the Government of India ?

खेणत्या वर्षी डॉ. बी. आर. आंबेडकर यांना भारत सरकारने 'भारतरत्न' या पुरस्काराने सन्मानित केले ?

(A) 1971

(B) 1980

(C) 1954

(D) 1990

24 Who said that rural farmers and urban workers are one and the same?

संघर्षातीत शेतकरी व शहरातील कामगार हे एकच आहेत असे कोण म्हणाले

(A) V.R. Shinde

वि. रा. शिंदे

(B) Lokmanya Tilak

लोकमान्य टिळक

(C) Dr. B.R. Ambedkar

डॉ. वि. आर. आंबेडकर

(D) Mahatma Phule

म. फुले

25 The Maratha National Association was established on -----

मराठा राष्ट्रीय संघाची स्थापना ----- रोजी झाली

(A) 8 November 1920

८ नोव्हेंबर १९२०

(B) 8 November 1917

८ नोव्हेंबर १९१७

(C) 10 December 1997

१० डिसेंबर १९९७

(D) 28 December 1920

२८ डिसेंबर १९२०

26 V.R. Shinde opined that Criminal Caste are created due to this -----

गुन्हेगार जाती या ----- मुळे निर्माण होतात असे मत वि. रा. शिंदे यांनी मांडले

(A) Due to social and economic conditions

सामाजिक व आर्थिक परिस्थिती
मुळे

(B) Due to richness

श्रीमतीमुळे

(C) Due to Capitalists

भांडवलदारांमुळे

(D) Due to Education

शिक्षणामुळे

27 The purpose of establishing the all Indian Depressed class mission was -----

ऑल इंडिया डिप्रेस्ड क्लास मिशन ही संस्था स्थापण्याचा हेतु होता

(A) Disseminating education

शिक्षणाचा प्रसार करणे

(B) Provide jobs

नोकऱ्या मिळवून देणे

(C) To run untouchable's hostels

अस्पृश्यांची वसतिगृहे चालविणे

(D) All the above

वरील सर्व

28 V.R. Shinde founded ----- the party in 1920.

वि. रा. शिंदे यांनी ----- पक्षाची स्थापना इ.स. १९२० साली केली.

(A) Indian National Congress

भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस

(B) Farmers Associations

शेतकरी संघटना

(C) Bahujan Party

बाहुजन पक्ष

(D) None of these

यापैकी नाही

29 Which of the following social work did V. R. Shinde do?

वि. रा. शिंदे यांनी खालील पैकी कोणते सामाजिक कार्य केले ?

(A) Opposition to the murali tradition

मुरळी प्रथेला विरोध

(B) Temple entrance to untouchables

अस्पृश्यांना मंदिर प्रवेश

(C) In favour of secularism

धर्म विरोधतेचा पुराव्या

(D) All the above

वरील सर्व

30 Following are V.R. Shinde's work on women's reform

वि. रा. शिंदे यांचे खालीलपैकी स्त्री सुधारणा विषयक कार्य कोणते ?

(A) Opposition to Devdashi Practice

देवदासी प्रथास विरोध

(B) Opposition to Murali tradition

मुरळी प्रथास विरोध

(C) Insistence on compulsory Education of Women

स्त्रियांच्या सक्तीच्या शिक्षणास
आग्रह

(D) All the above

वरील सर्व

31 The News paper 'Dinbandhu' was started by -----

'दिनबंधू' हे वर्तमान पत्र ---- यांनी सुरु केले

(A) Dr. B.R. Ambedkar

डॉ. वि. आर. आंबेडकर

(B) Mahatma Phule

म. फुले

(C) Sayagirao Gaikwad

सायाजीराव गायकवाड

(D) V.R. Shinde

वि. रा. शिंदे

32 Mahatma Phule started the first Girls school ----- in the year

महात्मा फुले यांनी पहिली मुलींची शाळा ----- साली सुरु केली.

(A) 1845

(B) 1848

(C) 1847

(D) 1857

33 Which of the following did Mahatma Phule favour?

महात्मा फुले यांनी खालील पैकी कोणत्या बाबीचा पुरस्कार केला ?

(A) Manytheism

अनेक स्वरावाद

(B) Monotheism

एकेश्वरवाद

(C) Both A and B

अ आणि ब

(D) None of the above

वरील नाही

34 Where was Khoti Padhat Prevalent in the context of agriculture ?

शेती संदर्भातील खोती पद्धत कुठे प्रचलित होती ?

(A) Marathwada
महाराष्ट्र

(B) Vidharabha
विदर्भ

(C)Kokan
कोकण

(D)All the above
सर्वील सर्व

35 The principles of freedom, equality and brotherhood are enshrined in the constitution of which nation ?

स्वातंत्र्य, समता आणि बंधुता हे तत्वे कोणत्या राष्ट्राच्या संविधानात घटकमूल्य धरली आहेत ?

(A) America
अमेरिका

(B) France
फ्रान्स

(C)A and B
अ आणि ब

(D)None of the above
यापैकी नाही

36 What was the Birthplace of Rajshree Shahu Maharaj ?

राजश्री शाहु महाराज यांचे जन्मगाव कोठे ?

(A) Panhala
पन्हळा

(B) Kolhapur
कोल्हापूर

(C)Kagal
कगल

(D)None of above
यापैकी नाही

37 'Murti Pratha' was prevalent for which god?

मुर्ती प्रथा ही कोणत्या देवते साठी प्रचलित होती ?

(A) Devi
देवी

(B) Marolti
मार्गती

(C)Mahadev
महादेव

(D)Khandoba
खंडोबा

38 Following are V.R. Shinde's work on women's reform?

वि. र. शिंदे यांचे स्त्रीसंबंधीचे कार्य कोणते स्त्री सुधारणे विषयक कार्य आहे ?

(A)Opposition to Devdasi practice (B)Opposition to Murali tradition (C)Insistence on compulsory Education of woman

देवदासी प्रथास विरोध

मुरली प्रथास विरोध

स्त्रियांच्या सक्तीचा शिक्षणास
आयह

(D)All the above
सर्वील सर्व

39 ---wrote the book 'Problem of Indian Untouchability'?

भारतीय असह्यतेचा प्रश्न या संघाचे लिखाण --- यांनी केले ?

(A)Maharshi V.R.Shinde
महर्षी वि. र. शिंदे

(B)Maharsha Jotiba Phule
महर्ष्या ज्योतिबा फुले

(C)Dr. B.R.Ambedkar
डॉ. वि. आर. अंबेडकर

(D)Rajarshi Mohan Roy
राजायम मोहन रॉय

40 Maharshi Vinhal Ramji Shinde was born on ---

महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे यांचा जन्म --- रोजी झाला ?

(A)23 April 1873
२३ एप्रिल १८७३

(B)26 April 1883
२६ एप्रिल १८८३

(C)23 March 1873
२३ मार्च १८७३

(D)23 March 1772
२३ मार्च १७७२

वि. र. शिंदे यांचे कार्य कोणते स्त्री सुधारणे विषयक कार्य आहे ?

Time: One Hour

Max. Mar/

Instructions

Attempt any 40 questions

1. In which year was mahatma jyotirao phule born
महात्मा जोतीराव फुले यांचा जन्म कोणत्या वर्षी झाला ?
(A) 1891 (B) 1890 (C) 1827 (D) 1823
2. From which newspaper did mahatma phule expose the injustices done to the farmers?
महात्मा फुलेंनी कोणत्या वृत्तपत्रात शेतकऱ्यांवरील अन्यायांना बाबत जेवढी
(A) Dinbandhu (B) Prabhakar (C) Kesari (D) Bahiskar bhani
दीनबंधू प्रभाकर केशरी बहिष्कार भानू
3. What movement is known as the revolt of manure fodder?
मलसंश्लेष वड मनुष्य कोणती चळवळ ओळखली जाते ?
(A) Dalit movement (B) Peasant movement (C) Landless movement (D) Reservation movement
दलित चळवळ शेतकरी चळवळ भूमिहीन चळवळ आरक्षण चळवळ
4. What religious matter was opposed by mahatma phule ?
महात्मा फुलेंचा कोणत्या धर्मविषयक धारीता विरोध होता
(A) Murtipuja (B) Yajnepuja (C) Devishakti (D) All of the above
मूर्तीपूजा यज्ञपूजा देवीपूजा सर्वांचे विरोध
5. Who is the author of the trivya ratna ?
त्रयीपत्राचा या नाटकाले लेखक कोण आहेत
(A) Mahatma phule (B) V. P. savarkar (C) T. N. atre (D) V. R. shinde
महात्मा फुले वि. प. सावरकर त्रि. ना. अत्रे वी. आर. शिंदे
6. When did mahatma phule start the first school for girls?
महात्मा फुलेंनी मुलींसाठी पहिली शाळा कधी सुरू केली
(A) 1948 (B) 1851 (C) 1848 (D) 1846
7. What fortnight did Dr. babasaheb ambedkar start?
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी कोणते पत्रिका सुरू केली
(A) Bombay news (B) Harjan (C) Mooknayak (D) Darpan
बॉम्बे समाचार हरजन मूकनायक दर्पण
8. Who is the author of the book thoughts on pakistan ?
'थॉट्स ऑन पाकिस्तान' या ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत ?
(A) Muhammad ali jinnah (B) Dr. B. R. Ambedkar (C) Jawaharalal nehru (D) Dr. radhakrishnan
महम्मद अली जिन्ना डॉ. बी. आर. आंबेडकर जवाहरलाल नेहरू डॉ. राधाकृष्णन
9. Where Dr. babasaheb aambedkar conducted the first satyagraha ?
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी पहिला सत्याग्रह कोठे केला ?
(A) Yerawada satyagraha (B) Kalaram temple nashik (C) Chavdar tale mahad (D) Satyagraha of shro
येरवडा सत्याग्रह कालाराम मंदिर चवदार तळे महड शिरोवा सत्याग्रह
10. When was the expelled ' bahiskrt sabha' assembly formed?
बहिष्कृत सभेची स्थापना कधी झाली?
(A) 1923 (B) 1824 (C) 1918 (D) 1924
11. Who was the author of the book who were the shvdras ?
'अधुन्य पूर्व श्रेण होते' या ग्रंथाचे लेखक कोण होते ?
(A) Dr. babasaheb Ambedkar (B) Mahatma phule (C) Rajarshin shahu maharaj (D) None of the above
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर महात्मा फुले राजर्षी शाहू महाराज कोणतेही नाही
12. Where khoti padhat was prevalent in the context of agriculture?
शेतकरीसंबंधी 'कोती पद्धत' कुठे प्रचलित होती ?
(A) Marathwad (B) Vidarbha (C) Kokan (D) All of the above
मराठवाडा विदर्भ कोकण सर्वांचे सर्व
13. Maharshi vilhal ramaji shinde was born on _____
महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे यांचा जन्म _____ रोजी झाला ?
(A) 23 march 1823 (B) 23 march 1772 (C) 23 april 1873 (D) 26 april 1853
23 मार्च 1823 23 मार्च 1772 23 एप्रिल 1873 26 एप्रिल 1853
14. Maharshi V. R. shinde has campaigned against _____ festival
महर्षी वी. आर. शिंदे यांनी _____ याचा विरोध प्रचार केला
(A) Dipavali (B) Kali (C) Dussehra (D) Gud-nachra
दीपावली होळी दसरा गुढनाचरा

- 15 _____ wrote the _____ problem of Indian untouchability ?
 डॉ. व. जिरें यांनी भारतीय वैश्वी संघर्षाचे सामाजिक कार्य केले ?
- (A) Maharshi V.R. Shinde (B) Mahatma Jotiba Phule (C) Dr. Babasaheb Ambedkar (D) Rajaram Mohan Roy
 महर्षी वी. आर. शिंदे महात्मा ज्योतीबा फुले डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर राजाराम मोहन रॉय
- 16 Which of the following social work did V.R. Shinde do ?
 डॉ. व. जिरें यांनी भारतात वैश्वी संघर्षाचे सामाजिक कार्य केले ?
- (A) Opposition to the murti tradition (B) Temple entrance to untouchables (C) In favour of socialism (D) All the above
 मूर्ती प्रभूता विरोध मंदिर प्रवेशासाठी अस्पर्शितांना परवानगी द्या (C) समाजवादाला पाठिंबे देणे (D) वरील सर्व
- 17 Depressed class mission was established by _____
 शोषित वर्गाच्या मिशनची स्थापना _____ यांनी केली ?
- (A) Maharshi V.R. Shinde (B) Mahatma Phule (C) Rajshree Shahu Maharaj (D) Dr. Babasaheb Ambedkar
 महर्षी वी. आर. शिंदे महात्मा फुले राजर्षी शाहू महाराज डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- 18 V.R. Shinde did the following works in the peasant movement ?
 डॉ. व. जिरें यांनी शेतकरी चळवळीत खालील कार्ये केले ?
- (A) Opposition to agricultural land tax (B) Fair price to farm products (C) Opposition to small holding bill (D) All the above
 शेतकरी भूदान विरोध शेतकरी उत्पादनांना योग्य किंमत (C) लहान मालकी बिल विरोध (D) वरील सर्व
- 19 What was the birthplace of Rajshree Shahu Maharaj ?
 राजर्षी शाहू महाराज यांचे जन्मस्थान कोणते ?
- (A) Panhala (B) Kolhapur (C) Nagal (D) None of the above
 पन्हाळा कोल्हापूर नागल वगैरे
- 20 Shahu Maharaj ever published a manifesto for 50% (percent) reservation ?
 शाहू महाराजांनी 40% (दहा टक्के) जागा आरक्षणाचा आदिग्रहणाचा कधी प्रसिद्ध केला ?
- (A) 26 July 1902 (B) 26 July 1910 (C) 26 July 1904 (D) None of the above
 26 जुलै 1902 26 जुलै 1910 26 जुलै 1904 वगैरे
- 21 At what age did Shahu Maharaj take over the reins of Kolhapur ?
 शाहू महाराजांनी कोल्हापूर राज्याच्या राज्यकारभाराचा सूत्रे द्यावयाची वयची मर्यादा कधी मंजूर केली ?
- (A) 22 (B) 26 (C) 20 (D) 30
- 22 When was the Vetha Bigan stopped ?
 वेथेबागी पद्धत कधी बंद करण्यात आली ?
- (A) 1918 (B) 1919 (C) 1917 (D) 1920
- 23 Who is called the father of reservation ?
 आरक्षणाचे जनक कोणत्या व्यक्तीला म्हणतात ?
- (A) Rajshree Shahu Maharaj (B) Dr. Babasaheb Ambedkar (C) Mahatma Phule (D) None of the above
 राजर्षी शाहू महाराज डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर महात्मा फुले वगैरे
- 24 When did Rajshree Shahu Maharaj enact the widow remarriage act ?
 शाहू महाराजांनी विधवा पुनर्विवाहाचा कायदा कधी केला ?
- (A) 1915 (B) 1917 (C) 1916 (D) 1919
- 25 Which of the following was written by V.R. Shinde ?
 डॉ. व. जिरें यांनी खालील पैकी कोणते लिखाण केले ?
- (A) Problem of Indian Untouchability (B) Antecedents of Marathas (an article) (C) My Memoirs and Experiences (D) All the above
 भारतीय अस्पर्शितांचा प्रश्न महाराष्ट्राची पूर्ववर्तीता (लेख) माझ्या आठवणी व अनुभव (D) वरील सर्व
- 26 V.R. Shinde said that _____ happy and all the world is happy मुझे
 _____ सुखी ना मावजून सुखी असा उल्लेख डॉ. व. जिरें यांनी केला
- (A) Capitalist (B) Peasants (C) Moneylender (D) Government
 भांडवलदारा शेतकरी साधू सरकार
- 27 V.R. Shinde opined that criminal castes are created due to these _____
 गुन्हेगार जाती या _____ मुळे निर्माण होतात असे मत डॉ. व. जिरें यांनी मांडले
- (A) Due to social and economic conditions (B) Due to richness (C) Due to capitalists (D) Due to education
 सामाजिक व आर्थिक परिस्थितीमुळे श्रीमतीमुळे भांडवलदारांमुळे शिक्षणामुळे
- 28 Who said that rural farmers and urban workers are one and the same ?
 शेतकरी शेतकरी व शहरी शेतकरी हे एकच आहेत असा शोध कोणत्याने
- (A) V.R. Shinde (B) Lokmanya Tilak (C) Rajaram Mohan Roy (D) Agarkar
 डॉ. व. जिरें लोकमान्य टिळक राजाराम मोहन रॉय आगरकर
- 29 When was the Salyashodhak Samaj founded ?
 सत्यशोधक समाजाची स्थापना कोणी केली ?
- (A) 24 Oct 1873 (B) 24 Nov 1873 (C) 24 Sep 1873 (D) 24 Sep 1873

- 30 Which of the following was awarded by mahatma phule ?
 महत्मा फुले यांनी खालीलपैकी कोणत्या पुरस्कार देला ?
- (A) Anukoolaward
अनुकूल पुरस्कार
- (B) Asha Award
आशा पुरस्कार
- (C) A and B
A आणि B
- (D) None of the above
खालीलपैकी नाही
- 31 Where and when did mahatma jinnah phule receive the title of mahatma ?
 महत्मा जinnah फुले यांना 'महत्मा' पदवी कुठे व कधी देली ?
- (A) Pune - 1877
पुणे - 1877
- (B) Mumbai - 1888
मुंबई - 1888
- (C) Dhule - 1873
धुळे - 1873
- (D) Kolhapur - 1887
कोल्हापूर - 1887
- 32 Who is martyr letter of maharashtra ?
 महाराष्ट्राची शहीदपत्र कोणत्या महत्मा ?
- (A) Rajshree shahu maharaj
राजेश्री शाहू महाराज
- (B) Vithal ramji shinde
विठ्ठल रघोजी शिंदे
- (C) Mahadeo govind ranade
महदेव गोविंद रानडे
- (D) Mahadeo jinnah phule
महत्मा जinnah फुले
- 33 The provisions of freedom equality and brother hood exist in the constitution of which
 स्वातंत्र्य, समता, आणि बंधुता ही तत्वे कोणत्या संघीय संविधानात नोंदवून घेतली आहेत ?
- (A) America
अमेरिका
- (B) France
फ्रान्स
- (C) A and B
A आणि B
- (D) None of the above
खालीलपैकी नाही
- 34 Who created the employment related office ?
 रोजगार संध्यातील सेवासंबंधी जबाबदाारी कधी केली ?
- (A) Dr. Babasaheb Ambedkar
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- (B) Narayan meghaj lokhande
नारायण मेघाजी लोकहंडे
- (C) A and B
A आणि B
- (D) None of the above
खालीलपैकी नाही
- 35 When was the compulsory elementary education act enacted?
 सक्तीची प्राथमिक शिक्षणाचा कायदा कधी लागू करण्यात आला ?
- (A) 21 Oct 1917
२१ ऑक्टो १९१७
- (B) 21 Nov 1917
२१ नोव्हें १९१७
- (C) 21 Sep 1917
२१ सप्टें १९१७
- (D) None of the above
खालीलपैकी नाही
- 36 Who started the pay education scheme ?
 'सैतन शिक्षण योजनेची' सुरुवात कोणी केली ?
- (A) Mahatma phule
महत्मा फुले
- (B) Dr. Babasaheb Ambedkar
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- (C) A and B
A आणि B
- (D) Rajshree shahu maharaj
राजेश्री शाहू महाराज
- 37 When was the independent labour party founded?
 स्वतंत्र मजूर पक्षाची स्थापना कधी झाली ?
- (A) 1934
1934
- (B) 1936
1936
- (C) 1931
1931
- (D) 1938
1938
- 38 What degree did Dr. Babasaheb Ambedkar get from Columbia University?
 कोलंबिया विद्यापीठातून डॉ. बी. आर. आंबेडकर यांनी कोणती पदवी मिळवली ?
- (A) PH.D
पी.एच.डी
- (B) M.A
एम.ए
- (C) M.A
एम.ए
- (D) M.Phil
एम.फिल
- 39 Which country awarded the Ziafati theory?
 'झियाती' सिद्धांताचा पुरस्कार कोणत्या देशाने केला ?
- (A) France
फ्रान्स
- (B) Britain
ब्रिटन
- (C) America
अमेरिका
- (D) Bharat
भारत
- 40 The purpose of establishing the all india depressed class mission was _____
 अखंड इंडिया डिप्रेस क्लास मिशन ही संस्था स्थापनाच्या _____ हेतू झाला ?
- (A) Disseminating education
शिक्षणाचा प्रसार करणे
- (B) Provide jobs
नोकरी मिळवून देणे
- (C) To run untouchables hostels
अस्पृश्यांचा वसतिगृह चालवणे
- (D) All the above
खालील सर्व

Copyright © All Rights Reserved. www.jagadgururambhadracharya.org

જગદગુરુ ભદ્રાચાર્ય

www.jagadgururambhadracharya.org

જગદગુરુ ભદ્રાચાર્ય

www.jagadgururambhadracharya.org

જગદગુરુ ભદ્રાચાર્ય

www.jagadgururambhadracharya.org

જગદગુરુ ભદ્રાચાર્ય

www.jagadgururambhadracharya.org

જગદગુરુ ભદ્રાચાર્ય

This question paper contains 2 printed pages]
B—20—2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION
OCTOBER/NOVEMBER, 2017
SOCIOLOGY

Paper XII
(Indian Social Thinkers)

(Saturday, 7-10-2017)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) विद्यार्थ्यांनी मूळ इंग्रजी प्रश्न पहावेत.

1. Explain the Mahatma Phule's views regarding untouchability. 10
महात्मा फुलेचा अस्पृश्यते संबंधीचा दृष्टीकोण स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write a detailed note on women's thoughts of Maharshi Vittal Ramji Shinde.

महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे यांचे स्त्रीविषयक विचार सविस्तर लिहा.

2. Elaborate farming and planning thoughts of Dr. Babasaheb Ambedkar. 10
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे शेती व नियोजनविषयक विचार सांगा.

Or

(किंवा)

Write in detail Rajarshi Shahu Maharaj's laws about women.

राजर्षी शाहू महाराजांचे महिलाविषयक कायदे सविस्तर लिहा.

3. Explain the contribution of Mahatma Phule's women's education. 10
महात्मा फुलेचे स्त्री शिक्षणविषयक योगदान स्पष्ट करा.

P.T.O.

Or

(किंवा)

Illustrate Dr. Babasaheb Ambedkar's thoughts on religion.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे धर्मासंबंधीचे विचार स्पष्ट करा.

4. Write short notes on any *two* of the following :

10

(i) Intercaste marriage

(ii) Free education

(iii) Gender equality

(iv) Devadasi.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर घोडक्यात टिपा लिहा :

(i) आंतरजातीय विवाह

(ii) मोफत शिक्षण

(iii) लिंग समानता

(iv) देवदासी.

This question paper contains 2 printed pages]

A—24—2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2017

(New Course)

SOCIOLOGY

Paper XII

(Indian Social Thinkers)

(Wednesday, 22-3-2017)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) विद्यार्थ्यांनी मूळ इंग्रजी प्रश्न पहावेत.

1. Explain the contribution of Mahatma Phule about women's education. 10
महात्मा फुलेचे स्त्री शिक्षणविषयक योगदान स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write in detail Shahu Maharaj's laws about women.

शाहू महाराजांचे महिलाविषयक कायदे सविस्तर लिहा.

2. Illustrate Dr. B.R. Ambedkar's thoughts on religion. 10

डॉ. बी.आर. आंबेडकरांचे धर्मासंबंधीचे विचार स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the contribution of V.R. Shinde's about Eradication of untouchability thought.

व्ही. आर. शिंदे यांचे अस्पृश्यता निर्मुलनविषयक विचार स्पष्ट करा.

P.T.O.

WT

(2)

A-24-2017

3. Discuss Mahatma Phule's contribution on Farmers.

10

महात्मा फुलेंच्या शेतकऱ्यासंबंधी योगदानाची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Write about reservation policy of Shahu Maharaj.

शाहू महाराजांचे आरक्षणविषयक धोरण लिहा.

4. Write short notes on any *two* of the following

10

(i) Untouchability

(ii) Free education

(iii) Dr. Ambedkar as a sociologist

(iv) Devdasi

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

(i) अस्पृश्यता

(ii) मोफत शिक्षण

(iii) डॉ. आंबेडकर एक समाजशास्त्रज्ञ

(iv) देवदासी

Instructions:

i) Attempt all questions

1 The ----- is to see the event as it is.

----- घटना जशी आहे तशी पाहणे होय

(A) Fact

तथ्य

(B) Research

संशोधन

(C) Sample

नमुना

(D) None of the above

वरीलपैकी नाही

2 'One Drop of Blood Test' example is related to ----- techniques

रक्ताच्या एका घेंवणीचाचणी हे उदाहरण ----- संशोधन आहे

(A) Sampling techniques

नमुना निवड

(B) Sociometry

समाजमिती

(C) Schedule

अनुसूची

(D) Social Change

सामाजिक परिवर्तन

3 Increase of Knowledge is the main purpose of -----

ज्ञानवृद्धी हा ----- मूळ हेतू असतो

(A) Social Research

सामाजिक संशोधन

(B) Formulation of problem

समस्यामूत्रण

(C) None of the above

वरीलपैकी नाही

(D) 1 and 2

पर्याय १ आणि २

4 Simple Random sampling is the types of

साधा यादृच्छिक नमुना हा ----- प्रकार आहे

(A) Interview

मुलाखत

(B) Sampling method

नमुना निवड

(C) Questionnaire

प्रश्नावली

(D) None of the above

वरीलपैकी नाही

5 Which of the following characteristics of data?

ज्ञान: लैपेकी तथ्याचा वैशिष्ट्ये आहेत ?

(A) Experimental

अनुभव प्रामाण्यता

(B) Reliable

अचूकता

(C) Depend on real phenomenon

वास्तविक घटनेवर आधारित

(D) All of the above

वरीलपैकी सर्व

6 Eyes human organ used in -----

डोळ्या या मानवी अवयवाचा उपयोग ----- मध्ये होतो

(A) Interview

मुलाखत

(B) Observation

निरीक्षण

(C) Questionnaire

प्रश्नावली

(D) All of the above

वरीलपैकी सर्व

7 Which of the following types of Non-Probability sampling

ज्ञान: लैपेकी क्षेत्रता गैरसंभाव्यता नमुना निवडीचे प्रकार आहे

(A) Purposive sampling

सहेतुक नमुना निवड

(B) Quota sampling

कॅटा नमुना निवड

(C) 1 and 2 both

१ आणि २ दोन्ही

(D) None of the above

वरीलपैकी नाही

8 The building of research depends on -----

संशोधनाची इमारत ----- वर अवलंबून असते

(A) Fact

तथ्य

(B) Average

सरासरी

(C) Prediction

भविष्यकथन

(D) Report Writing

संशोधन अहवाल

Which is the following data collection sources of secondary techniques

ज्ञान: लैपेकी क्षेत्रता द्वितीय तथ्य संकलनाचे स्रोत आहेत

(A) References books

संदर्भ पुस्तके

(B) Reports

अहवाल

(C) News Papers

दैनिके

(D) All of the above

वरील सर्व

10) Which personal documents include any of the following

ज्ञान: लैपेकी व्यक्तिगत कागद परामध्ये कशाचा समावेश होतो

(A) Letter

पत्रे

(B) Personal diary

व्यक्तिगत डायरी

(C) A and B

१ आणि २ पर्याय

(D) None of the above

वरीलपैकी नाही

11 —techniques involves at least two people

—तंत्रांमध्ये कर्मांत कर्मां दंत व्यक्तींचा समावेश असतो

(A) Formulation of problem

(B) Content analysis

(C) Classification

(D) Interview

समस्यामूत्रन

आशय विश्लेषण

वर्गीकरण

मुलाखत

12 Who says 'Criticism is the life blood of science'.

टीका हे शास्त्राचे जीवनरक्त आहे' -कोण म्हटले

(A) Karl Pierson

(B) Marx

(C) A.R. Desai

(D) M.N. Shrinivas

करन पिअर्सन

मार्क्स

डॉ ए. आर. देसाई

एम एन श्रीनिवास

13 Personal document and public documents are considered important in ———

—मध्ये व्यक्तिगत आणि नाविकृत कागदपत्रे महत्त्वाची मानली जातात.

(A) Research Design

(B) Data Collection

(C) All of the above

(D) None of the above

संशोधन आराखडा

तथ्य संकलन

दर्यातपैकी सर्व

दर्यातपैकी नाही

14 Which of the following are historical documents?

खालीलपैकी ऐतिहासिक कागदपत्रे कोणती ?

(A) Documents

(B) Manuscript

(C) Copypate

(D) All of the above

कागदपत्रे

हस्तलिखिते

तावपट

दर्यात सर्व

15 —is the natural tendency of human

—हे एक मानवाची सहजप्रवृत्ती आहे

(A) Observation

(B) Census method

(C) Variable

(D) Classification

निरीक्षण

जनगणना पद्धती

चले

वर्गीकरण

16 Internet used in ———

इंटरनेट चा उपयोग —ताटी होतो

(A) Advertising

(B) Education

(C) Data collection

(D) All of the above

जाहिरातासाठी

शिक्षणासाठी

तथ्य संकलनासाठी

दर्यात सर्व

17 What is planned for the entire research?

संपूर्ण संशोधनाचे नियोजन कसात केले जाते ?

(A) Sampling method

(B) Theory

(C) Books

(D) Research Design

नमुना निवड

सिद्धांत

पुस्तकांमध्ये

संशोधन आराखडा

18 Which is the following types of Observation

खालीलपैकी निरीक्षणाचा प्रकार कोणता ?

(A) Participants Observation

(B) Non-participants Observation

(C) 1 and 2 both

(D) None of the above

सहभागी निरीक्षण

असहभागी निरीक्षण

१ आणि २ दोन्ही

दर्यात पैकी नाही

19 —is a type of data collection

—तथ्य संकलनाचे तंत्र आहे

(A) Interview

(B) Observation

(C) Questionnaire

(D) All of the above

मुलाखत

निरीक्षण

प्रश्नावली

दर्यात सर्व

20 — is the informal interaction between both person

—हे एक दंत व्यक्तीतील सामाजिक आंतरक्रिया आहे

(A) Questionnaire

(B) Sociometry

(C) Survey

(D) Interview

प्रश्नावली

समाजमिती

सर्वेक्षण

मुलाखत

21 Centered interview and Diagnostic interview are the types of ———-techniques

केंद्रीय मुलाखत आणि निदानाप्रकार मुलाखत हे —तंत्राचे प्रकार आहेत

(A) Interview

(B) Questionnaire

(C) Content Analysis Method

(D) Sampling method

मुलाखत

प्रश्नावली

आशय विश्लेषण पद्धती

नमुना निवडपद्धती

22 '—implies the use of the eye rather than the ears and the voice' -Moser says

'खन आणि बाणी पाहून ओळ्याचा स्वतंत्र प्रयोग करणे म्हणजे —' -असे मोसर यांनी म्हटले

- (A) Observation निरीक्षण (B) Hypothesis गृहितकृत्यं (C) Sampling नमुना (D) Planning नियोजन
- 23 In Social research - is a technique?
सामाजिक संशोधनात - एक तंत्र आहे
- (A) Questionnaire प्रश्नावली (B) Running पावणे (C) Swimming पोहणे (D) Gathering एकत्र येणे
- 24 Microscope video recorder and camera are used in ----- techniques
सूक्ष्म दर्शक, व्हिडीओ रेकॉर्डर कॅमेरा यांचा उपयोग ----- तंत्रात होतो
- (A) Questionnaire प्रश्नावली (B) Interview मुलाखत (C) Data analysis तथ्य विश्लेषण (D) Observation निरीक्षण
- 25 Which is the merits of 'Participant Observation'
स्वातीलेपेक्षी सहभागी निरीक्षणाचे गुण आहेत
- (A) Direct study प्रत्यक्ष अभ्ययन (B) Reliability विश्वसनीयता (C) Receive in dept information सखोल माहिती प्राप्त (D) All of the above वरील सर्व
- 26 ----- is fundamentally a process of social interaction
----- म्हणजे सामाजिक आंतरक्रियेचीच एक प्रक्रिया आहे
- (A) Objectivity यत्ननिष्ठता (B) Interview मुलाखत (C) Observation निरीक्षण (D) None of the above वरीलपैकी नाही
- 27 Research process is -----
संशोधन एक ----- प्रक्रिया आहे
- (A) Intellectual Process बौद्धिक प्रक्रिया (B) Religious Process धार्मिक प्रक्रिया (C) Social Process सामाजिक प्रक्रिया (D) Political Process राजकीय प्रक्रिया
- 28 ----- is a techniques of collection information by post.
पोस्टाद्वारे माहिती संकलनाचे तंत्र म्हणजे ----- होय
- (A) Camera कॅमेरा (B) Microscope सूक्ष्म दर्शक (C) Questionnaire प्रश्नावली (D) None of the above वरील नाही
- 29 Which is the following types of questionnaire?
स्वातीलेपेक्षी बरेपणा प्रश्नावलीचा प्रकार आहे ?
- (A) Closed questionnaire बंदित प्रश्नावली (B) Open questionnaire मुक्त प्रश्नावली (C) Pictorial questionnaire चित्रमय प्रश्नावली (D) All of the above वरील सर्व
- 30 Which of the following is a type of Data collection
स्वातीलेपेक्षी तथ्य संकलनाचे एक तंत्र आहे
- (A) Questionnaire प्रश्नावली (B) Interview मुलाखत (C) Interview schedule मुलाखत अनुसुची (D) All of the above वरीलपैकी सर्व
- 31 Which of the following is not a Data collection method ?
स्वातीलेपेक्षी बरेपणा तथ्य संकलनाचा पद्धती नाही
- (A) Research Questions संशोधनाचा प्रश्न (B) Interview मुलाखत (C) Survey method सर्वेक्षण पद्धती (D) Observation निरीक्षण
- 32 In which questionnaire questions are asked in the form of pictures?
बरेपणा प्रश्नावली चित्राच्या स्वरूपात प्रश्न विचारलेले असतात ?
- (A) Closed Questionnaire बंदित प्रश्नावली (B) Pictorial Questionnaire चित्रमय प्रश्नावली (C) Open Questionnaire मुक्त प्रश्नावली (D) None of the above वरीलपैकी नाही
- 33 ----- writing is one of the art
----- लेखन एक कला आहे
- (A) Interview मुलाखत (B) Report writing अहवाल लेखन (C) 1 and 2 पर्याय 1 आणि 2 (D) None of the above वरीलपैकी एकही नाही

34 --- is accurate and true

---अचूक आणि सत्य स्वरूपाची असतात

(A) Any information
कोणतीही माहिती

(B) Subjective Study
व्यक्तिनिष्ठ अभ्यास

(C) Fact
तथ्य

(D) Selfish Approach
स्वार्थपूर्ण दृष्टीकोन

35 Scientific research is always -----

वैज्ञानिक संशोधन हे नेहमी -----असते

(A) Fast

जलद गतीचे

(B) Slow

मंदगतीचे

(C) Narrow
संकुचित

(D) Systematic and Accurate
व्यवस्थित व अचूक

36 The --- is the final step in the research process
--- हा संशोधन प्रक्रियेतील अंतिम टप्पा आहे

(A) Observation
निरीक्षण

(B) Verification
पडताळणी

(C) Research Report
संशोधन अहवाल

(D) Formulation of Problem
समस्यासूचक

37 Which of the following merits of sampling method
सालीलेपेची श्रेयाने नमुना निवडीचे गूण आहेत ?

(A) Save money
पैसांची बचत

(B) Simple method
साधी आणि सुलभ पद्धती

(C) Micro study
अभ्यासाची सूक्ष्म पद्धती

(D) All of the above
वरील सर्व

38 Which is the main problem writing in research report
सालीलेपेची अहवाल लेखनातील समस्या कोणती

(A) Problem of Language
भाषेची समस्या

(B) Conceptual problem
संकल्पना मांडणीची समस्या

(C) 1 and 2 both
१ आणि २ दोन्ही

(D) None of the above
वरील पैकी नाही

39 ----- is the main importance of Report Writing
--- हे अहवाल लेखनाचे महत्त्व आहे

(A) Increase Knowledge
ज्ञानाचा प्रसार

(B) New Research
नवीन संशोधनास उपयोगी

(C) Social Development
सामाजिक विकासास सहायक

(D) All of the above
वरीलपैकी सर्व

40 Lottery method is --- method
लॉटरी पद्धती एक --- पद्धती आहे

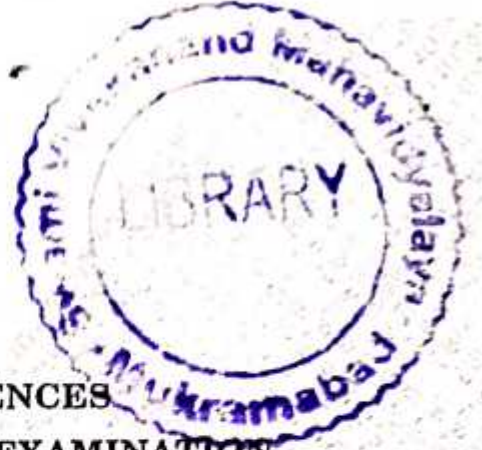
(A) Reliable and scientific
विश्वसनीय आणि शास्त्रीय

(B) Subjective
व्यक्तिनिष्ठ

(C) Prejudice
पूर्णपंडित

(D) None of the above
वरील पैकी नाही

A1DC5EE35EE2A8C3F15EAA8FFBDEF647

This question paper contains 2 printed pages]

A—53—2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2017

(New Course)

SOCIOLOGY

Paper XIII

(Techniques of Social Research)

(Friday, 24-3-2017)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) विद्यार्थ्यांनी मूळ इंग्रजी प्रश्न पहावेत.

1. Explain the meaning of schedule technique and write the objectives of schedule technique. 10
अनुसूची तंत्राचा अर्थ स्पष्ट करा आणि अनुसूची तंत्राचे उद्देश्य लिहा.

Or

(किंवा)

Give the meaning of interview and explain the characteristics of interview.

मुलाखतीचा अर्थ सांगा आणि मुलाखतीचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

2. Write the types of non-probability sampling. 10

गैर-संभाव्यता नमुना निवडीचे प्रकार लिहा.

Or

(किंवा)

Describe the importance of research report.

संशोधन अहवालाचे महत्व वर्णन करा.

P.T.O.